

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεικλιμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 24 Μαρτίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 17

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Μὰς συγχωρῆς πού ἀργήσαμε
τόσο νὰ γνωρίσουμε ἕναν ἀπὸ τοὺς
σωτήρες μας. Ἀλλὰ ἐκεῖνὴ τῇ στιγ-
μῇ δὲν εἴμαστε σὲ κατάστασιν νὰ
βλέψουμε γύρω μας καθαρά. Εἴμα-
στε τόσο ἐξαντλημένοι, ὥστε ἂν δὲν
μὰς προφταίνατε, θὰ πνιγόμεστε...
Δὲν μοῦ λές, ταξιδεῦεις πο-
λὸν καιρὸ ;

— Ἐγώ ; Ἀπὸ τὸν καιρὸ
σχεδὸν πού γεννήθηκα. Μι-
κρός, ἀκολουθοῦσα τὸν πα-
τέρα μου πού ἦταν κι' ἐ-
κεῖνος θαλασσινός.

Καὶ δείχνοντας τὶς σα-
πέκες πού τοῦ εἶχε δώσει
ὁ Ἀνναμίτης, ὁ Κωδὶκ ρώ-
τησε :

— Μπορεῖτε, κύριοι, νὰ
μοῦ πῆτε τί πράγματα εἶν'
αὐτά ;

— Νομίσματα, παιδί μου,
σαπέκες, εἶπε ὁ κ. Κλοα-
κέν. Ὅλο αὐτὸ τὸ κομπο-
λόι δὲν ἀξίζει οὔτε ἕνα
φράγκο.

— Ἐνας Ἀνναμίτης μοῦ
τάδωσε πρὸ ὀλίγου...

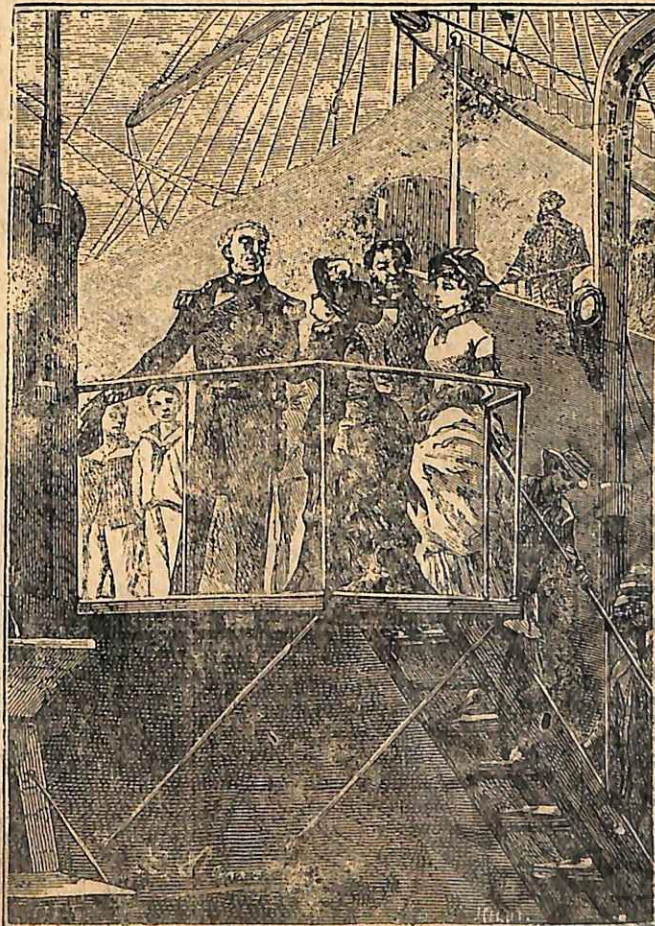
— Δὲν σοῦ ἔκαμε σπου-
δαῖο δῶρο... Πᾶμε!...
Καλὴ ἀντάμωσι στὸ βαπό-
ρι, παιδί μου.

— Χαίρετε, κύριοι! εἶπε
ὁ Κωδὶκ, σφίγγοντας θερμὰ
τὰ χέρια πού τοῦ ἔτειναν ὁ
Παῦλος κι' ὁ Χάνδος.

Ὁ ναύτης τῆς Βρεττανίης
αἰσθάνθηκε ξαφνικὰ μιὰ με-
γάλη συμπάθεια πρὸς αὐ-
τοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Ἦ-
θελε νὰ τοὺς συνοδεύσῃ, νὰ
μείνῃ μαζί τους. Ἀλλὰ δὲν
τόλμησε, καὶ τοὺς παρακο-

λούθησε μόνο μὲ τὰ μάτια ὥς πού
χάθηκαν μέσα στὸ πλῆθος.

Στεκόταν ἀκόμα ἐκεῖ σὺν ἐστα-
τικός, ὅταν κάποιος τὸν ἄγγιξε στὸν
ὦμο. Συνήλθε, γύρισε κι' εἶδε τὸν
ἴδιο Ἀνναμίτη πού τὸν εἶχε σταμα-
τήσῃ πρωτότερα στὴν προκυμαία.
Ἀπὸ ποῦ ἦρθε ; Ποῦ ἦταν κρυμμέ-

«Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὸν τοὺς δέχθηκε μὲ μεγάλη στολή...»
(Σελ. 194, στ. α'.)

νος τόσῃν ὥρᾳ ; Ὁ Κωδὶκ δὲν ἤξε-
ρε. Ἐκεῖνος ὅμως χωρὶς ἄλλο θὰ
τὸν εἶχε ἰδεῖ ὅταν μιλοῦσε μὲ τὸν κ.
Κλοακέν καὶ τὰ παιδιά. Γιατὶ ἡ πρῶ-
τη του ἐρώτησις ἦταν :

— Τοὺς γνωρίζεις αὐτοὺς ;

Κι' ἔδειξε πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶ-
χαν ἐξαφανισθεῖ.

— Ὅχι, ἀποκρίθηκε μηχανικὰ ὁ
Κωδὶκ, μὴ μπορώντας νάντισταθῇ στὴ
μαγνητικὴ δύναμι τῶν ματιῶν ἐκεῖ-
νων πού τὸν κοίταζαν φλογερά πίσω
ἀπ' τὰ μαῦρα γυαλιά.

— Τί σοῦ λέγανε λοιπόν ;

— Μὲ ρωτοῦσαν ἂν εἶμαι
ἀπὸ τὴ Βρεττανίη καθὼς κι'
αὐτοί. Ἀπόψε μπαρκάρουν-
ται στὴν Ἡ ρ α... θὰ τα-
ξιδέψουν μαζί μας... γι'
αὐτὸ, φαίνεται, μοῦ μίλησαν.

Ὁ ἄγνωστος ἄρπαξε τὸ
μπράτσο τοῦ ναύτη καὶ τοῦ
τῶσφιξε δυνατά.

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι,
εἶπε, μπαρκάρουνται ἀπό-
ψε στὸ καράβι σας καὶ φεύ-
γουν αὐριο ;

Ὁ Κωδὶκ ἔγνεψε «ναί».

— Μὰ σὺ ὁ ἴδιος δὲν μοῦ
εἶπες πρὸ ὀλίγου πὼς τὸ
καράβι σας δὲν παίρνει ἐπι-
βάτες ; ρώτησε ὁ Ἀνναμίτης
μὲ λύσσα πού ἔκανε τὶς λέ-
ξεις νὰ σφυρίζουν ἀνάμεσα
στὰ δόντια του, ἐνῷ ἄσπρος
ἄφρὸς φαίνόταν στὶς ἄκρες
τῶν χειλιῶν του.

— Καλὰ σοῦ εἶπα, ἀπο-
κρίθηκε ὁ Κωδὶκ πού ἀρχι-
σε νὰ δυσφορῇ μ' αὐτοὶ ἔ-
χουν ἰδιαιτέρη ἄδεια... Μά,
γιὰ νὰ σοῦ πῶ ! Τί μὲ σφίγ-
γεις ἔτσι ; Ἀσε με, μὴ...

Ὁ Ἀνναμίτης τὸν ἄφη-
σε. Μὲ τὰ μάτια καρφωμέ-
να χάμω, φαίνόταν ἀπορρο-
φημένος ἀπὸ κάποια σκέ-
ψη, σὰ νὰ ζητοῦσε τὴ λύση

δυσκόλου προβλήματος. "Αξαφνα σήκωσε τα μάτια του στο ναύτη.

— Να σου πω, του είπε ζωηρά, μου δίνεις να βάλω τα ρούχα σου και συ να βάλεις τα δικά μου; "Εγώ θα σου δώσω πολλά λεφτά, πολλά...

"Ο Κωδίκ έδωσε τα γέλια:

— "Ωραία υποδοχή θα μου κάμουν στο πλοίο, αν παρουσιασθώ με άνα-μίτικα ρούχα!... Θέλεις να με βάλουν στα σίδερα για δυο μήνες;

— "Ε, καλά! Και δεν κάθεται δώ; Τι ανάγκη είναι να φύγεις;

— "Τί λές εκεί! να λιποταχτήσω, εγώ ο Κωδίκ; φώναξε ο ναύτης χωρίς να γελά πιά: το ξέρεις, άνθρωπέ μου, που με παρασκότισες; πάρε τα λεφτά σου κι' άφησέ με ήσυχο!

Και ρίχνοντας στα πόδια του "Αναμίτη τις σαπέκες, απομακρύνθηκε με θυμό.

Μόνος τώρα, ο άγνωστος βυθίστηκε πάλι σε σκέψεις. Μά σε λίγο συνήλθε κι' εξακολούθησε το δρόμο του ως που χάθηκε σ' ένα στενό.

Κατά τις έπτά, ο πλοίαρχος Μανκαρό έστειλε μια βάρκα και πήρε τον κ. Κλοακέν με τους δικούς του. Οι άποσκευές τους είχαν μετακομισθεί πρωτότερα. Οι καμπίνες που τους έδωσαν, βρίσκονταν μέσα στο ίδιο το σαλόνι του πλοίαρχου, κι' ο Κάκης έλαβε την εξαιρετική άδεια να κοιμάται κατά τη συνήθειά του κοντά στο κρεβάτι του Χάνδον.

"Ο Μανκαρό τους δέχθηκε με μεγάλη στολή, έτοιμος να πάη στο γεύμα του διοικητή, και γι' αυτό είχε όρισει στον κ. Κλοακέν αυτή την ώρα.

— "Επιτέλους άναπνέω! φώναξε ή κ. "Ομόλλου καθώς ανέβαινε στην γέφυρα του γαλλικού πλοίου. Δεν είχα ήσυχία όσο βρισκόμουν στην ξηρά.

"Επειτα επισκόπησε τα γύρω με τα γυαλιά της κι' έμεινε, φαίνεται, πολύ ευχαριστημένη, γιατί σε λίγο είπε στον κ. Μανκαρό:

— Νομίζω πως βρίσκομαι σε πλοίο άγγλικό. Ποτέ δεν περίμενα τόσο πάστρα και τόσο τάξη. Τα συγχαρητήριά μου, κύριε πλοίαρχε!

— Μας παίρνετε λοιπόν γι' άγγλους;

— Γι' άγγλους όχι... αλλά, ξέρετε, μεταξύ "Αγγλίας και κάθε άλλου έθνους, υπάρχει μεγάλη διαφορά.

"Ο κ. Μανκαρό, έννοείται, δεν το παραδέχθηκε. Κι' άρχισε να λέη για τους "Αγγλους όχι πολύ κολακευτικά. "Η κ. "Ομόλλου έτοιμάσθηκε να τον άντικρούση. "Αλλά ο πλοίαρχος την έκοψε:

— Με συγχωρείτε, κυρία μου, τώρα δεν έχω καιρό... πρέπει να πάω

στο γεύμα: αύριο τα λέμε, αύριο...

Στις δέκω άρχισε ή επιβίβαση του στρατού. Μεγάλες μαουνες, που τις ρυμουλκούσαν άτμάκατοι, έφερναν στο πλοίο στρατιώτες κατά εκατοντάδες. Τα μεσάνυχτα επιβιβάσθηκε και το έπιτελειό με τους άλλους άξιωματικούς, που είχαν γευματίσει στο διοικητήριο.

Κατά τις δύο, όταν κοιμόνταν πιά όλοι, ένας σκοπός παρατήρησε μια βάρκα που πλησίαζε και το είπε στον άξιωματικό.

— "Ε, από τή βάρκα; τί θέλετε; φώναξε αυτός απ' τον έξώστη.

— Βάρκα του τελωνείου!... Φέρνουν μ' ένα ναύτη που τον βρήκαμε γυμνό και μεθυμένο. Κοιμόταν στο δρόμο, απέξω από ένα σπίτι της προκουμάς. "Από τα στίγματα που έχει, φαίνεται να είναι ναύτης της "Ηρας.

"Ο άξιωματικός σφύριξε:

— Κατεβάστε τη σκάλα... πηγαίνετε να ιδήτε.

Μετά τρία λεπτά, δυο ναύτες έσκυβαν πάνω σ' έναν όγκο άκίνητο μέσα στη βάρκα και σκεπασμένο με μια κουδέρτα.

— "Ο Κομπαρούσος είναι! είπαν κι' οι δυο μόλις ξεσκέπασαν το πρόσωπο του μεθυμένου.

— "Απάνω! πρόσταξε ο άξιωματικός.

Οι ναύτες τον πήραν στα χέρια, τον ανέβασαν και τον ξάπλωσαν στο κατάστρωμα.

— Στα σίδερα! πρόσταξε ο άξιωματικός.

Κι' αυτό έγινε άμέσως.

Κανέναν πιά δεν έλειπε από το πλήρωμα της «"Ηρας» που μπορούσε να πολεύσει. Κατά τις τέσσερις, πριν ξοπνήσουν ακόμα οι επιβάτες, πήγε κι' ο πιλότος, κι' ή φρεγάτα άρχισε να πλέη τον ποταμό, αφήνοντας πίσω της, στην πρωινή όμίχλη, τα σπίτια της Σαϊγκόν.

"Ετοιμαζόταν να περάση το άκρωτήρι του "Αγίου "Ιακώβου, κι' ο πιλότος, πηδώντας στη βαρκούλα του, που είχε ρυμουλκηθεί ως εκεί από την «"Ηρα», θα ξεκινούσε να βγή στην ξηρά, όταν μερικοί ναύτες, από τη νυκτοφυλακή του πλοίου, βρήκαν στην πλώρα, μέσα σ' έναν κουβά, δλάνερη ναυτική φορεσιά, που την παρουσίασαν στον άξιωματικό τους.

Πήραν τον αριθμό που είχαν αυτά τα ρούχα, έψαξαν στο μητρώο των ναυτών και βρήκαν πως ήταν του Κομπαρούσου. "Αλλ' αυτός, βογγώντας στα σίδερα, στο βάθος του πλοίου, δεν είχε συνέλθει ακόμα από τη μέθη που του θόλωνε το νοῦ και

δεν μπόρεσε να δώση καμμιά εξήγηση αυτού του παραδόξου.

Το μόνο που θυμόταν ο ναύτης, ήταν πως ήπια σαμπάνια, μαδέρα, μπύρα, ρακή, ούτσου κι' όλα τα ποτά του κόσμου, μαζί μ' έναν πολύ ευγενικό "Ανναμίτη, που τον έγνώρισε σ' ένα καπηλειό της Σαϊγκόν. Δεν μπορούσε όμως να καταλάβη πως βρέθηκε γυμνός, με το πουκάμισο, να κοιμάται στο δρόμο. "Ισως έπωφεληθήκαν από τη μέθη του για να τον γυμνώσουν και τον ληστέψουν κακοποιοί Κινέζοι ή Μαλαίτοι, απ' αυτούς που υπάρχουν άφθονοι σ' όλους τους ναυτικούς σταθμούς της "Ασίας.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΚΑΥΧΗΣΙΑΡΗΣ

ΔΙΠΡΑΚΤΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος—

Γιαννάκης, πάντα κρατώντας σηκωμένη μπροστά του την καρδέκλα.— Χμμ. Τ' ακούσατε; Είσατε κλέφτες ε; Και είσατε πίσω από την κουρτίνα και τ' ακούσατε;

Μαρία, Καίτη και Νίνα, νεύουν το ίδιο

Γιαννάκης.— Καί... και θέ... και θέλετε να με πάρετε μα... μα... μαζί σας, γιατί είμαι δυνατός; "Ε;

Μαρία Καίτη και Νίνα, νεύουν πάλι.

Γιαννάκης.— "Ε! Τότε, (προχωρεί ένα βήμα και γοήγορα οπισθοχωρεί, πάντα κρατώντας την καρδέκλα). "Ε! Τότε! Τότε φύγετε κλέφτες μου, φύγετε! Ψέμματα είπα. "Όλα όσα είπα, ήταν ψέμματα!

Μαρία, Καίτη και Νίνα, άμέσως ξεπετούν όλες μαζί με την ίδια κίνηση τα σαρίκια τους με τα φτερά. ο Πετράκης και ή Λινούλα ξεπροβάλλουν από τις κουρτίνες και όλοι μαζί τεντώνουν το δεξί τους πόδι εμπρός, χτυπώντας το χάμω δυνατά, χωρίς να κάνουν βήμα, τεντώνουν και το δεξί χέρι δείχνοντας τον Γιαννάκη και φωνάζουν δυνατά, χωρίς να κινηθούν.— Ψέμματα!!

Γιαννάκης, του ξεφεύγει ή καρδέκλα από τα χέρια και καιρακυλά.— "Α!

(Περνά έτσι μια στιγμή. "Όλοι μένουν άκίνητοι.

"Όλοι μαζί, προχωρούν προς το μέρος του Γιαννάκη, με βήματα μεγάλη και με τον ίδιο χρόνο.— Ψέμματα πάλι, ε;

Γιαννάκης, χαμηλώνοντας το κεφάλι.— Ναί.

"Όλοι μαζί, άκίνητοι, με την

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'. "Ο Μπέμπης κάνει πάλι το θαῦμα του

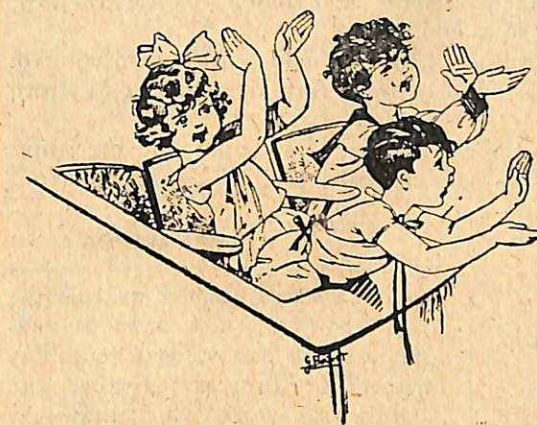
Και ξημέρωσε ή Κυριακή. "Από το πρωί, τα παιδιά δεν έβλεπαν την ώρα πότε να ξεκινήσουν για την πόλη. "Από την άνυπομονησία τους, ούτε έπαιξαν ούτε έφαγαν. Και κάθε τόσο έλεγαν στη Μαργαρώ:

— Ντύσου γοήγορα!... Δεν θα προφτάσουμε!...

— Μην κάνετε έτσι, τους έλεγε ή νταντά τους. Δεν θα φύγουν ούτε οι μαϊμούδες, ούτε τα λιοντάρια.

— Μά θέλουμε να ιδούμε την παράσταση από την αρχή!

"Επιτέλους μπήκαν στο αυτοκίνητο, τα τρία παιδιά, ή Μαργαρώ κι' ο κ. Παρασκευάς. "Εφτασαν στην πόλη, πήγαν στο "Ιπποδρόμιο, αγοράσαν εισιτήρια, μπήκαν και

κάθησαν στις θέσεις τους μπροστά-μπροστά. "Ο στίβος ήταν ακόμα έρημος, ή παράσταση δεν είχε άρχισει.

— Βλέπετε που βιαζόσαστε; είπε ή Μαργαρώ.

— Καλύτερα, βλέπουμε τον κόσμο...

"Αλήθεια, δεν ήταν λίγο διασκεδαστικό το θέαμα του κόσμου, που έμπαινε βιαστικός και χαρούμενος κι' άμα γέμισε σε λίγο το άμφιθέατρο, άρχισαν όλοι να χειροκροτούν.

Κι' ή παράσταση άρχισε. Πρώτα βγήκαν οι παλιότσοι κι' έκαμαν ένα σωρό τουμπες και άστεια. "Επειτα αί μπαλλαρίνες πάνω στα γυμνασμένα τους άλογα. "Ορθιες, καθώς έτρεχαν άλογα γύρω-γύρω, χόρευαν άπάνω στη σέλλα και πηδούσαν μάλιστα από άλογο σ' άλογο. Πώς δεν έπεφταν, τα παιδιά δεν μπορούσαν να καταλάβουν!...

"Επειτα βγήκε ο έλέφαντας με τον κλόουν στη ράχη του, που έκαμε κι' αυτός ένα σωρό παιχνίδια. "Επειτα χόρεψαν οι Δίδυμες "Αδερφές, που ήταν κολλημένες από την πλάτη, γιατί έτσι είχαν γεννηθεί κι' έτσι βέβαια θα πεθάνουν. Να κι' ο "Υδροκέφαλος μ' έν' αδύνατο κοντό κορμί και με μια κεφαλα όλοστρογγυλή σαν τη σφαίρα της Γης που έχουν στα σχολεία. Να κι' ή Γυναίκα με τη γενειάδα, να και το Παιδί με το σκυλίσιο μούτρο...

"Ολ' αυτά τα νούμερα διασκεδάσαν πολύ τα παιδιά, που κοίταζαν με τη μεγαλύτερη περιέργεια και γελούσαν και χειροκροτούσαν με την καρδιά τους. Κι' άμα τελείωσαν τα νούμερα, άνοιξε ένα μακρύ παραπέτασμα, που έκυρβε το βάθος του στίβου, και φάνηκαν στη σειρά τα πελώρια κλουβιά με τα θηρία. "Ηταν δυο λιοντάρια, μια τίγρη, ένας πάνθηρας...

— "Οποιος δεν φοβάται, φώναξε ένας παλιότσος με δυνατή φωνή, μπορεί νάρθη κάτω, να ιδή τα θηρία κι' από κοντά.

"Ηταν πιά το τέλος της παράστασης. Καθώς έφευγαν, πολλοί από τους θεατές, που δεν φοβόνταν, έμπαιναν στο στίβο και πλησίαζαν τα κλουβιά.

ΑΥΛΑΙΑ

IPSIM

—Κι' ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι! εἶπε ὁ Μπέμπης, θέλω νὰ πάω νὰ ἰδῶ ἀπὸ κοντὰ τὸ λιοντάρι!

Οἱ ἄλλοι φοβόνταν, ὁ κ. Παρασκευᾶς τὸ ἔβρισκε περιττό, καὶ φυσικὰ δὲν ἄφηναν τὸ Μπέμπη νὰ πάη μονάχος του. Ἀλλ' αὐτὸς ἤθελε κεῖνο ποῦ ἤθελε. Καὶ τὴν ὥρα ποῦ ἔφευγε, τοὺς ξέφυγε γιὰ μιὰ στιγμή, τοὺς ξεγέλασε, καὶ τὸν ἔχασαν μέσα στὸ πλῆθος: Εἶχε κατεβεῖ στὸ στίβο μὲ τοὺς ἄλλους, νὰ ἰδῇ τὸ λιοντάρι!

Τὴν ἴδια στιγμή ἐγίνε μιὰ μεγάλη φασαρία. Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ φεύγει πατεῖς-με πατῶ-σε. Γιατὶ κάποιος φώναξε: «Σωθῆτε! ἔφυγε τὸ λιοντάρι!».

Αὐτὸ, εὐτυχῶς, ἦταν ψέμματα. Φαντασθῆτε ὅμως τὴν ἀγωνία τοῦ κ. Παρασκευᾶς καὶ τῆς Μαργαρώς, τὴν ἀπελπισία καὶ τὰ κλάμματα τοῦ Ἀντωνάκη καὶ τῆς Μπέμπης μέσα σ' ἐκεῖνον τὸν πανικό: νὰ θέλουν νὰ φύγουν, νὰ γυρεῦν τὸν Μπέμπη καὶ νὰ μὴ τὸν βρίσκουν πονθενά!...

Ὁ κ. Παρασκευᾶς τοὺς ἔβαλε νὰ σταθοῦν σ' ἓνα μέρος κι' αὐτὸς μπῆκε στὸ στίβο καὶ χάθηκε. Ἀλλή ἀγωνία: Θὰ γύριζε μὲ τὸ Μπέμπη, ἢ... θάτρωγε τὸ λιοντάρι καὶ τοὺς δύο;

Τὸ μαρτύριό τους, πέντε δλάκερα λεπτὰ τῆς ὥρας, ἦταν ἀπερίγραπτο. Ἐπιτέλους φάνηκε ὁ κ. Παρασκευᾶς, σέρνοντας ἀπὸ τὸ χέρι ἓνα Μπέμπη κλαμμένο, τσαλακωμένο, ἐλεεινό.

Πάλι καλὰ ποῦ δὲν τὸν ἔλυσε τὸ πλῆθος! Πάλι καλὰ ποῦ τὸν βοήθη ὁ θεὸς του ζωντανό. Ἔτσι, μὲ τὴν κακοκεφαλιά του, τὸ Σκαλιστήρι τοὺς ἔβγαλε ξυνη τὴ διασκέδαση...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Κλειστός καὶ σκοτεινὸς ἦταν ὁ μανιάτικος πύργος ὅπου πέρασε ὁ Κολοκοτρώνης τὰ δέκα πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του.

Μπουσουλώντας ἀκόμα, πήγαινε καὶ κολλοῦσε τὰ σκοῦρα καὶ ζωηρά του μάτια στὶς «πολεμιστρές», τίς τρύπες ποῦ ἦταν ἀραδιασμένες στὸν τοῖχο γιὰ νὰ πολεμᾶνε οἱ μέσα τοὺς ἔξω. Τὸ γαλάζιο γέλιο τ' οὐρανοῦ, ἡ ὁμορφιά τοῦ λουλουδιασμένου κάμπου, φτάσανε σ' αὐτὸν γιὰ πρώτη φορὰ περνώντας ἀπὸ ἀνοίγματα στενὰ καὶ καπνισμένα μὲ μπαρούτη.

Κάθε τόσο ἀνοίγε ἡ πόρτα ἢ βαρεῖά, καὶ μαζί μὲ τὸ φῶς καὶ μὲ τ' ἀγέρι χυμούσανε μέσα παλληκάρια τοῦ πατέρα του. Φέρνανε μαντάτα γιὰ μάχες, γιὰ νίκες, μὰ καὶ γιὰ κατατρεγμούς, γιὰ θανάτους, γιὰ σφαγές.

Οἱ γυναικες, ποῦ ἦταν κλεισμένες μέσα κεῖ, δὲν προφταίνανε νὰ μοιρολογᾶνε ὅλους τοὺς δικούς ποῦ χάνονταν.

Ἀπὸ τὴν πιδ τρυφερὴ ἡλικία, τὸ παιδί ποῦ ἀναστήθηκε μέσα στὸ κάστρο ἔμαθε καλὰ πῶς ἡ ζωὴ εἶναι ἀγῶνας. Οἱ τοῖχοι, τ' ἄρματα ποῦ τοὺς στολίζανε, τὰ ρούχα τῶν παλληκαριῶν ποῦ φτάνανε κάθε τόσο, σκορπάγανε γύρω του μυρωδιὰ μπαρούτης. Οἱ μορφές ποῦ τὸ περικυκλώνανε, καὶ πρῶτα πρῶτα τῆς μάνας του ἡ μορφή, ἦταν σφραγισμένες μὲ τὰ σημάδια τῆς πιδ σκληρῆς ἐγνοίας. Ὁ πατέρας ἔλεγε τὸν πε-

ρισσότερο καὶρὸ μακρὺ, πολεμώντας τοὺς Ἀρβανίτες ποῦ ἄλλο δὲν κάνανε παρὰ νὰ βασανίζουσαν τοὺς ἑλληνες. Τοὺς ἐμπηγαν ἀγκίδες ἀπὸ καλὰμια στα νύχια, τοὺς πλάκωναν τὰ στήθη καὶ τὴν κοιλιά μὲ πέτρες βαρύτατες, τοὺς ἔρριχναν μπρούμυτα σὲ σκόνη ἀπὸ ἀσθέστη καὶ τοὺς ἐκοῦσαν τὴν πνοή. Αὐτὰ καὶ ἄλλα τὰ σοφίζονταν γιὰ νὰ τοὺς υποχρεώσουν νὰ μαρτυρήσουν ποῦ εἶχαν φυλαμένα τὰ γρόσια τους. Εἶχανε πιστέψει πῶς ὁ Μωριάς ἦταν ὁ τόπος τῶν παρμυθιῶν, ὁ τόπος μὲ τ' ἀμέτρητα πλούτη.

Πολλούς, ἀφοῦ τοὺς παίρνανε καὶ τὸ τελευταῖο τους γρόσι, τοὺς δανείζανε ὑστερα μὲ τόκο βαρὺ καὶ μὲ ἐνέχυρο τὰ ἴδια τὰ παιδιά τους, ποῦ σχεδὸν πάντα τὰ πουλοῦσαν σκλάβους, γιὰτὶ ποῖος δύστυχος πατέρας εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸν τόκο ποῦ τοῦ γυρεύανε;...

Τραγοῦδι ἐγιν' ἡ παλληκαριά τοῦ Κώστα Κολοκοτρώνη ἀπάνω στὶς μάχες μ' αὐτὰ τὰ θεριά:

Καλὰ ἦσαν, Μέτσο, στὰ βουνά, ψηλὰ στὰ
[κορφοβούνια].
Τὶ χάλευες καὶ γύρευες στοὺς κάμπους ποῦ
[κατέβη],
ποῦχουν οἱ κλέφτες μάζεψη, πούν' ὁ Κο-
[λοκοτρώνης]...

Αὐτὸν τὸ Μέτσο, τὸν Ἀρβανίτη, τὸν εἶχε ξεκάμει ὁ ἀρχηγὸς μαζί μ' ἐξήντα δυὸ παλληκάρια στὰ Φίχτια τῆς Νεμέας.

Ἡ καρδιά λαχτάριζε στὰ στήθη τοῦ κλεφτόπουλου σὰν ἀκουγε τὰ λόγια ποῦ ὑμνοῦσαν τὸν πατέρα του. Καὶ ὅταν μὲ τὴν παιδικίστικη ὁμιλία

τοῦ ζήταγε ἀπ' τὴ μάνα του νὰ τοῦ ἱστορήσῃ πῶς γέννηκε τοῦτο ἡ ἐκεῖνο, ἡ καπετάνισσα τὸ ἔπαιρνε στὰ γόνατα καὶ μιλώντας του κοκκινίζ' ἀπ' τὸ καμάρι.

Μέσα σὲ ὅλες τίς ἱστορίες τοῦ ἄρεσε ν' ἀκούη καὶ γιὰ ἓναν φοβερό Ἀρβανίτα ποῦ ὁ πατέρας του τὸν ἔεκαμε πάνω στὸ γιοφύρι τοῦ Μπίμπαγα, στὰ Καλὰβρυτα.

Μὲ τ' ἀδέρφια του καὶ μ' ἄλλα συγγενόπαιδα ποῦ βρίσκονταν κλεισμένα στὸ κάστρο, ζωντάνευε συχνὰ κεῖνο τὸ πάλαιμα. Γιοφύρι ἦτανε μιὰ σανίδα ποῦ στήνονταν ἀνάμεσα σὲ δυὸ πεζούλια. Ποτέ του ὅμως δὲ δέχτηκε στὸ παιγνίδι νὰ κάμῃ τὸν Τούρκο ἢ τὸν Ἀρβανίτη.

Τὶ φῶς λαμπρὸ χυνότανε στὸν πύργο κάθε φορὰ ποῦ ὁ πατέρας ἐρχότανε νὰ ξεποστᾷ λιγάκι. Τὸ χεῖμῶνα μάλιστα ἔμενε κοντὰ τους καὶρὸ ἀρκετό. Ἔφτανε νύχτα. Ἐξω ἀκούγονταν οἱ βροντές, τ' ἀστροπελέκια. Ὁ ἄνεμος πέραγε σφυρίζοντας ἀπ' τίς πολεμιστρές. Καὶ ξάφνου, χτυπιές στὴν πόρτα, κι' ἀμέσως ἡ φωνὴ του ἡ ἀγαπημένη:

—Ἐγὼ εἶμαι... Ἐγὼ, παιδιά!

Οἱ ψυχογυῖοι τρέχανε, ξεμαντλώνανε τὴν πόρτα, τραβάζανε τὰ φύλλα τῆς τὰ βαριά.

—Ὁ πατέρας!...

Κι' ὁ Θεοδωράκης ὠρμούσε σὰν πουλὶ σὲ μιὰν ἀγκαλιά πλατεῖα, ἐνιωθε γύρω ἀπ' τὸ κορμὶ του δυὸ χέρια δυνατὰ, ἔδλεπε δυὸ μάτια μαῦρα ποῦ καρφώνονταν στὰ δικά του: ἂ νὰ ρωτοῦσαν μὲ ἀγωνία:

—Ἐσὺ... θέλεις νὰ μοιάσῃς στὸν πατέρα σου; Θέλεις;

Ἄν ἤθελε! Τὸν ἔδλεπε σὰ γίγαντα τοῦ ποῦ παραμυθιοῦ. Πασπάτευε τὸ γιγατάνι του, πᾶσκιζε νὰ σηκώσῃ τίς βαρεῖες πιστόλες του, τὸν ἐκαμάρωνε σὲ κάθε του κίνηση, καθὼς ἔπλενε τὰ ντουφεκία του, τ' ἄλειβε μεδοῦλι καὶ τὰ κρεμοῦσε.

Ἀλλή ὁψη ἔπαιρνε τὸ κάστρο καὶ ἡ ζωὴ μὲ τὸν ἐρχομὸ του. Τὸ τζάκι, τὰ λυχνάκια, καίγανε μὲ πιδ μεγάλη φλόγα. Ἡ μητέρα ὅλο τραγοῦδαγε. Τὶς μέρες ποῦ ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ σκορπάγανε ἀχτίδες ἀσημένιες τὰ κρουσταλλιασμένα νερά, ὁ πατέρας ἀνοίγε μονάχος του τὴν πόρτα. Μποροῦσαν τὰ παιδιά νὰ τρέξουνε λιγάκι, νὰ ξεμουδιάσουνε σκαρφαλώνοντας στὰ βράχια ποῦ ἀνθίζανε ἀνεμώνες. Τὸ μάτι τοῦ ἀγρυπνοῦσε ἀπάνω τους, τὰ φύλαγε ἀπὸ κάθε κακό.

Μὰ σὰν ἀρχίζανε ν' ἀσπρίζουνε ὅξω οἱ μαργαρίτες, ἡ καρδιά τοῦ μικροῦ σφιγγότανε. Τῷ ἔξερε πῶς μιὰ

νύχτα, ἐκεῖ ποῦ αὐτὸς καὶ τ' ἄλλα παιδιά θάτανε παραδομένα στὸν ὕπνο, ὁ πατέρας θὰ ξεκρέμαγε τ' ἄρματα, θὰ τὰ ζωνότανε, καὶ θάφευγε πάλι γιὰ τὸν πόλεμο. Ἡ μητέρα θάλεγε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ:

—Ὁ πατέρας σας πᾶει μιὰ δυὸ μέρες κυνήγι. Θέλει νὰ μᾶς ταῖση λαγούς καὶ πουλιά...

Μὰ τὰ δακρυσμένα μάτια τῆς θὰ φωνάζανε τὴν ἀλήθεια. Σωπαίνανε τὰ παιδιά, ζαρώνανε, συνηθίζανε σιγά-σιγά τὸ χωρισμό.

Ἡ δύναμη τοῦ πατέρα τους μεγάλωνε μέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Οἱ Ἀρβανίτες — ἐχθροὶ τόσο μὲ τοὺς Χριστιανούς, ὅσο καὶ μὲ τοὺς Τούρκους — σὰ θέλανε νὰ ὀρκιστοῦνε λέγανε:

—Νὰ μὴ γλυτώσω ἀπ' τὸ σπαθὶ τοῦ Κολοκοτρώνη.

Καὶ ὁ σουλτάνος, τὸν καιρὸ ποῦ ἔστειλε γιὰ νὰ ξεκαθάρσῃ τὸ Μωριά ἀπὸ δαύτους στρατὸ μὲ τὸ Χαρὰν Τσεαεργλὶ — στρατηγὸν παῦσερεν πάντα μαζί του ἓνα λιοντάρι — γύρεψε καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Κολοκοτρώνη. Αὐτός, μὲ εἰκοσι καπεταναίους καὶ χίλια ὀχτακόσια παλληκάρια, ἔδωσε τὴ βοήθεια, κι' ἔκαμε στοὺς Ἀρβανίτες ποῦ εἶχανε μαζευτῇ τὴν Τρίπολη μεγάλου χαλασμοῦ. Ἀπὸ δώδεκα χιλιάδες δὲ γλυτώσανε παρὰ ἑφτά-κόσοι!

Μὰ τὸν καιρὸ ποῦ ὁ πασᾶς τοῦ Μωριά μοίρασε στοὺς κλέφτες τὰ «ράγια» — χαρτιά τῆς ὑποταγῆς, ὅτι ἀναγνωρίζανε κύριο τὸ σουλτάνο καὶ τοὶ στὸ πλευρὸ του θὰ τιμωροῦσαν τοὺς κακοὺς — ὁ περὶφανὸς ἀρχηγὸς ἀρνήθηκε τὴν ὑπογραφή του. Ἦθελε νὰ μείνῃ «ἀπροσκύνητος», ὅπως λέγανε οἱ κλέφτες ὅσους δὲν καταδέχονταν νὰ προσκυνήσουν τὸν τύραννο.

Ἐγίνε εἰδωλο στὰ μάτια τῶν ραγιάδων. Οἱ νέοι λαχταροῦσαν νὰ τοῦ μοιάσουν, οἱ γέροι τὸν ἐφέρνηνε παράδειγμα.

Τὶ γιορτὴ ποῦ γέννηκε τὴν Καστάνισσα, στὸν πύργο ὅπου τ' ἀδέρφια τοῦ, μαζί μὲ τίς φασίλιες τους, μαζεψήκανε ὑστερ' ἀπ' τὴ νίκη. Ὁ Θεοδωράκης εἶχε μεθύσει ἀπὸ χρά.

Ἐζῶνε ὅπως ὅπως τὸ σπαθὶ τοῦ πατέρα του, χυμοῦσε νὰ ρίξῃ κάστρο, ἔκανε πῶς ἐσφαζε Τούρκους, βράχνιαζε ἀπ' τὸ ξεφωνητό. Μὰ τὸ μεγάλο πανηγύρι ἦτανε τὴ Λαμπρή. Ψῆσανε ἀρνιά, χορέψανε πάνω στὸ τρυφερὸ γρασίδι, ἤπιανε κρασί. Ἡ καπετάνισσα, μὲ τ' ἀλαφρό της τὸ τσεμπέρι καὶ τὰ φλουριά στὸ στήθος, ἦτανε σὰ ζωγραφιά. Οἱ ἀντρες λάμπανε μὲ τὰ πλουμιστὰ τους ἄρματα καὶ τίς πεντακάθαρες φουστάνελλες. Ἀπάνω στὸ τραγοῦδι, ὁ Θεοδωράκης

πήγε κοντὰ στὸν πατέρα του, τὸν κοίταξε καλὰ στὰ μάτια, καὶ κάτι τοῦ εἶπε, μυστικό. Γελώντας ἐκεῖνος σηκώθηκε, ἔβαλε στὰ χέρια τοῦ γιοῦ τοῦ τὸ ντουφεκί του καὶ τὸν ἄφησε νὰ ρίξῃ τὴν πρώτη ντουφεκιά. Ὁ ἀντίπαλός της σκόρπισε ἀνατριχίλα. Τὰ μάτια τῆς καπετάνισσας βουρκώσανε. Ζηλέψανε καὶ τὰ ξαδερφάκια του, τ' ἀφήσανε καὶ κεῖνα νὰ ρίξουν. Τὴ νύχτα ὅλα παραμιλούσανε, κᾶνανε στὸν ὕπνο τους ἔφοδο — «γιοιουρούσι». Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἔμπαινε ἀπ' τίς πολεμιστρές, ἀσήμωνε τὰ ταπεινά τους κρεββάτια καὶ τὰ μεγάλα τους τὰ δνετρα.

Μὰ ἦρθε τὸ καλοκαίρι, σέρνοντας πίσω του συμφορά. Ἰούνιο μῆνα τοῦ 1770 στρατὸς ἦρθε κι' ἔζωσε τὸν πύργο τοῦ «ἀπροσκύνητου» κλέφτη, καὶ τὸν γειτονικό τοῦ συντρόφου του Παναγιώταρο, ποῦ εἶχε τόση λεβεντιά, ὅση ὁμορφιά κι' εὐγένεια. Στὶς ἔξη χιλιάδες ποῦ φτάσανε ἀπ' τὴ στεριά ἐνωθήκανε ἄλλες πιδ πολλές ποῦ ἦρθαν ἀπὸ τὴ θάλασσα. Βοῦτζε ὁ τόπος καὶ μαύριζε ἀπὸ τὸ πλῆθος. Παραγγείλανε σιτὸν Κώστα καὶ τὰ δέρφια του, πῶς ἂν θέλανε νὰ στείλουνε ρε ἐμεῖς (ὁμήρους) ἀπὸ ἓνα παιδί τους, θὰ τοὺς ἄφιναν νὰ βοῦνε ἀπὸ τὸν πύργο καὶ νὰ πᾶνε λεύτεροι ὅπου τοὺς ἄρεσε.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΕΙΡΗΝΗ ΓΑΛΑΝΟΥ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΩΝΗΣ

Δὲ μπορῶ νὰ μιλήσω γιὰ παιδιά, χωρὶς νὰ σὲ φέρω πάντα στὸ νοῦ μου, μικρὲ μου φίλε, ποῦ ποτὲ δὲ μεγάλωσες καὶ ποῦ μᾶς ἄφησες τόσο γρήγορα γιὰ πάντα.

Δὲν ἤσουναι γι' αὐτὸ τὸν κόσμο γεννημένος. Ἀσθενικός καὶ ὄνειρο-πόλος, εἶχες γεννηθεῖ κατὰ λάθος στὴ γῆ μας.

Τὸ λεπτὸ χλωμὸ σου πρόσωπο τὸ στεφάνωναν, οἱ πιδ ὁμορφες χρυσῆς μπούκλες. Ὅταν ἔκανες τὴν προσευχή σου καὶ κοιτοῦσες μὲ τὰ ἄγνὰ γαλανά σου μάτια ψηλά, ἐμοιαζες ἴδιο ἀγγελόπιδι τῶν ζωγράφων τῆς Ἀναγεννήσεως.

Κέρδισα τὴ φίλᾳ σου, ἀπὸ τότε ποῦ σοῦ χάρισα μιὰ σημάια ποῦ τόσο ἐπιθυμοῦσες. Κάθε τόσο σ' ἀκουγα νὰ λές. «Ἄς εἶχα μιὰ σημάια, μὰ χωρὶς ἔρους». Οἱ ὁροι ἦταν, νὰ εἶσαι φρόνιμος, ἐπιμελής, κι' ὅτι ἄλλο σοῦ ζήτοῦσε ἡ Γερμανίδα σου.

Σοῦ τὴ χάρισα ἔτσι, ἀπλά, χωρὶς κανένα ἀντάλλαγμα, μόνο καὶ μόνο

γιὰ νὰ δῶ τὸ γλυκὸ προσωπάκι σου νὰ χαμογελάῃ.

Ἦταν ἓνα ἡλιόλουστο πρωῒνό, δταν ἦρθες σιγά-σιγά κοντὰ μου στὴν ἀκρογιαλιά καὶ μὲ ρώτησες:

—Υπάρχουν ἀκόμα νεράιδες; κυρία.

Κι' ἐπειδὴ δὲ βιάστηκα νὰ σοῦ ἀπαντήσω, ἐξακολούθησες.

—Γιατὶ μοῦ λένε πῶς δὲν υπάρχουνε πιά νεράιδες κι' ὅτι δὲν εἶναι ἀληθινὰ τὰ παραμῦθια, κι' αὐτὸ μὲ κᾶνει νὰ λυποῦμαι τόσο, μὰ τόσο πολὺ.

Καὶ τότε ἀδίσταχτα σοῦ ἀποκρίθηκα:

—Ναί, μικρὲ μου φίλε, υπάρχουν ἀκόμη νεράιδες.

Ποτέ δὲ θὰ ξεχάσω τὴ χαρὰ ποῦ ἔλαμψε στὰ παιδικὰ σου ματάκια. Αὐτὴ καὶ μόνη θὰ μοῦ συγχωροῦσε τὸ μεγαλύτερο ψέμμα.

—Εἰστε βεβαία;

—Ὅχι καὶ πολὺ, ἀλλὰ ξέρω πολλές ἱστορίες γι' αὐτές, πολλὰ παραμῦθια. Πρέπει νὰ ξέρῃς, Τῶνη μου, ὅτι δὲν εἶναι ὅλα ὅσα λένε τὰ παραμῦθια ἀληθινὰ, εἰν' ὅμως παρμένα ἀπ' τὴ ζωὴ καὶ κρύβουν πολλές ἀλήθειες.

—Θέλω νάναι ἀληθινὰ τὰ παραμῦθια, θέλω νὰ υπάρχουν νεράιδες, δὲ μπορεῖ νάναι ὅλος ὁ κόσμος μόνο ὅ,τι βλέπω γύρω μου.

Θὰ γινόσουν μιὰ ἡμέρα ποιητῆς, ἤσουναι κι' ὅλας...

Μιὰ ἡμέρα ποῦ βαρεῖοσουν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, ἔφυγες γιὰ πάντα ἀπὸ τὴ γῆ, πήγες στὸ θάνατο ἢ μάλλον ἐκεῖ ποῦ πέταξε ὁ Πέτερ-Πάν, ὁ μικρὸς ποῦ δὲν ἤθελε νὰ μεγαλώνῃ καὶ ποῦ ὅπως κι' ἐσὺ, ἀγαποῦσε τίς νεράιδες καὶ τὰ παραμῦθια.

Θὰ ξαναῖδωθοῦμε ὅμως, μικρὲ μου φίλε. Θὰ ξαναῖδωθοῦμε σ' ἓνα μαγεμένο ἀκρογιάλι. Ἐσὺ θὰ εἶσαι πάντα τὸ ἴδιο ξανθογάλανο παιδί, ἐγὼ δὲ θὰ εἶμαι ὅμως, παρὰ μιὰ σκυφτὴ γρηοῦλα καὶ θὰ σοῦ πῶ:

—Ἦρθαι κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου ἀπ' τὴ γρηῖ-Γῆ, μικρὲ μου Τῶνη, θαρρῶ ὅμως πῶς δὲν υπάρχουνε πιά νεράιδες ἢ κι' ἂν υπάρχουν εἶναι πολὺ σπάνιες.

Ἐσὺ τότε θὰ μὲ πάρῃς ἀπ' τὸ χέρι καὶ θὰ μὲ πᾶς στὸν ἀνθοπλημμυρισμένο κήπο, ποῦ θὰ γελοῦνε καὶ θὰ παίζουν νεράιδες χρωπές, κι' ἐκεῖ εὐτυχισμένοι κι' οἱ δύο, θὰ λέμε ἀτελείωτα παραμῦθια.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ) ΒΑΣΟΥΛΑ Α. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ, υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Σιγά-σιγά, ωστόσο, οι έντυπώσεις της άρχισαν να γίνονται πιο καθαρές και οι αναμνήσεις της ν' αποκρυσταλλώνονται στο μυαλό της.

Θυμήθηκε πώς ο επιτάχτης της είχε άρχισει με μια σκληρή φρικτή επάνω στην ταράτσα του διοικητηρίου και είχε τελειώσει μέσα στην κρεβατοκάμαρα του πατέρα της, ύστερα από πιο φρικτές ακόμη περιπέτειες. Ήταν όμως πραγματικά επιτάχτης; Όσο καταθλιπτικός κι' αν ήταν ένας επιτάχτης απλός, δεν ήταν δυνατό να την έχει αναστατώσει σε τέτοιο σημείο. Σιγά-σιγά όλες οι λεπτομέρειες της βραδυάς της έρχονταν ζωντανές και κατακαθάρει στο νου της. «Όχι, όχι. Δεν είχε όνειρευθεί».

Η προειδοποίηση του Μό, πριν ν' άρχισουν τα πυροτεχνήματα, οι ανησυχαστικοί κρότοι και οι ίσκιοι που τους είχαν κάνει να κατέβουν από τα τραπέζια από την ταράτσα, ή φυγή της Τι-Σάυ μαζί της, πρώτα στην δική της κάμαρα κι' ύστερα στην κάμαρα του κυρίου Ντελαλάντ, οι προετοιμασίες για την άμυνα, ή απεγνωσμένη αντίσταση του Ντενέ στην επίθεση των κακούργων, οι πυροβολισμοί, το σπάσιμο της ντουλάπας με το τσεκούρι, το βίαιο άνοιγμα της πόρτας, ή άγρια είσοδος των ληστών μέσα στο ανάστατο δωμάτιο, όλα αυτά είχαν μια άλλη λουξία, μια λογική συνέχεια, δεν μπορούσε να ναι όνειρο.

Ύστερα, από ότι αντιλαμβάνονταν, δεν βρισκόταν ούτε στο μαλακό της κρεβάτι ούτε στο δωμάτιό της. Δοκίμασε να κατατοπισθεί που βρισκόταν.

Γύρω της ήταν πυκνό σκοτάδι, απόλυτο κι' αδιαπέραστο. Δεν ξεχώριζε πουθενά ούτε το ελάχιστο φως, ούτε μια αχτίδα ήλιου, ούτε τη λάμψη από ένα καντηλάκι. Χάμω τα χέρια της έπιαναν ένα πάτωμα από χοντρό, ακατέργαστο σανίδι, και ήταν ψαχουλεύοντας έφθασε ως τον τοίχο, είδε ότι ο τοίχος αυτός ήταν ένα λεπτό καλαμένιο χώρισμα, καμωμένο από φυλά, άλλα στερεώματα καλαμάκια.

Βέβαια, την είχαν κάπου φυλακισμένη. Πού όμως, αυτό δεν μπορούσε να το καθορίσει. Και το πιο περίεργο απ' όλα ήταν πώς είχε την εντύπωση ότι ή φυλακή της κουνιόταν. Αίσθανόταν ένα αδιάκοπο και

δμαλδ λίκνισμα και όταν δοκίμασε να σηκωθεί όρθή, με δυσκολία στάθηκε στα πόδια της.

Και δίχως άλλο, θά ήταν ακόμη νύχτα, γιατί αν είχε κιόλας ξημερώσει, το φως του ήλιου όπωσδήποτε θά διαπερνούσε τα λεπτά τοιχώματα της φυλακής της. Με το ένστικτο εκείνο που μας δίνει να νοιώθουμε κοντά μας την παρουσία ενός τρίτου προσώπου, όσο κι' αν δεν το βλέ-

«Όλες αυτές οι σκέψεις της έφεραν απελπισία»

πουμε, αντιλαμβάνονταν ότι ήταν μόνη της. «Ωστόσο για να βεβαιωθεί καλύτερα, έφώναξε με χαμηλή φωνή: — Ντενέ! Ντενέ! Τι-Σάυ!

Καμιά φωνή δεν της απάντησε. «Όστε ήταν μόνη της, κατάμνηση στα χέρια των ληστών, μακριά από τους δικούς της, μακριά από τον αγαπημένο της πατέρα, μακριά από την μητέρα της, μακριά από τον λατρευτό της αδελφό, που ποιος ξέρει τί τον είχαν κάνει οι κακούργοι όταν τον έπιαναν ύστερα από την ήρωική του και απελπισμένη άμυνα».

Η φτωχή μικρούλα ένοιωσε ένα κόμπο να της ανεβαίνει στο λαιμό. Έκρυψε το πρόσωπο στα χέρια της κι' άρχισε να κλαίει πικρά κι' απελπισμένα.

Έξαφνα ένας περίεργος θόρυβος την έκανε ν' ανασηκώσει το κεφάλι και να τεντώσει τ' αυτιά της. Ήταν ένας κρότος περίεργος σαν τρίξιμο και σαν ξύσιμο. Κράτησε την αναπνοή της για ν' ακούσει με περισσότερη προσοχή.

Ο κρότος εξακολουθούσε συνεχώς και επίμονος.

Δεν ήταν βέβαια κανένας κρότος όμοιος μ' εκείνους που την είχαν αναστατώσει επάνω στην ταράτσα. Ήταν έντελως διαφορετικός, τόσο λεπτός και σιγανός, ώστε μόνον σε απόλυτη ήσυχία θά μπορούσε ν' ακουστεί, και στο σπίτι της ή Σιμόνη, σε όμαλές περιστάσεις δεν θά του έδινε μεγαλύτερη σημασία από όση στο ρουθούνισμα της γάτας της ή στο τρίξιμο ενός γρύλλου.

Τώρα όμως, ύστερα από τον νευρικό κλονισμό που είχε περάσει, και στην απόλυτη άγνοια που βρισκόταν για το μέρος όπου την είχαν κλείσει και για την κατάστασή της, ο μηδαμινός αυτός κρότος την έβαλε σε μεγάλο τρέμο.

— Ποιος μπορεί να ξύνη έτσι; σκέφθηκε.

Προσπάθησε να επιβάλει κάποια ψυχραιμία στον εαυτό της. Μά σ' ένα τρομοκρατημένο άνθρωπο δεν χωράει καμιά λογική. Το τρίξιμο αυτό της έφερνε αναστάτωση στα νεύρα. Της φαινόταν πώς δλοένα και δυνάμωνε, πώς γέμιζε δλόκληρη την κάμαρα. Κι' όσο δυνατώτερος της φαινόταν, τόσο πιο ανεξήγητο το έβρισκε.

Με δρθάνοιχτα τ' μάτια προσπαθούσε μάταια να ιδεί μέσα στο σκοτάδι κι' ή καρδιά της κτυπούσε δυνατά και γρήγορα στο στήθος της.

Μια ιδέα της ήρθε έξαφνα:

— Ποιος ξέρει; Μπορεί νάναι κανένα ποντίκι.

Η εξήγηση αυτή την ήσυχασε για ένα μικρό διάστημα, ύστερα όμως πάλι οι φόβοι την κυρίευσαν δυνατώτεροι από πριν.

«Ό,τι κι' αν ήταν, είτε ποντίκι είτε κανένα άλλο τρωκτικό, το μυστηριώδες ζώο εξακολουθούσε το ροκανισμό του, και για ένα κοριτσάκι δέκα χρόνων που βρίσκεται μέσα στο σκοτάδι και στο άγνωστο και δεν ξέρει πώς να βγεί, μια τέτοια γειτονιά δεν είναι καθόλου ευχάριστη. Γιατί αν ήταν έστω κι' ένας ποντικός, οι ποντικοί! στο Τογκίνο είναι οι περισσότεροι μεγάλοι σαν γατάκια και καμιά φορά γίνονται και εξαιρετικά επικίνδυνοι».

Μας στον τρόπο της ή Σιμόνη άρχισε να δραματίζεται.

Της φαινόταν πώς ο ποντικός ο

ένας γινόταν δέκα, εκατό, λεγεών δλόκληρη. Γέμιζαν το πηχτό σκοτάδι που άπλωνόταν δλόγυρά της. Της φαινόταν πώς τους άκουγε να φωνάζουν, να πηδούν, να τρέχουν έδω κι' εκεί, έτοιμοι για να χυμήξουν όλοι μαζί επάνω της.

Φρίκη! Πεινούσαν, μυρίζονταν το ζωντανό κρέας. Θά έπεφταν επάνω της και θά την έτρωγαν!

— Τσίτ! τσίτ! τσίτ! φώναζε σαν τρελλή.

Το ξύσιμο μονομιάς έπαψε. Μά ο τρόμος της Σιμόνης έγινε ακόμη μεγαλύτερος, όταν το άγνωστο και φανταστικό ζώο της άποκρίθηκε σαν πιστή ήχώ: — Τσίτ! τσίτ!

Οι ποντικοί φωνάζουν, αλλά βέβαια δεν μιλούν και δεν λένε «τσίτ, τσίτ». Το ζώο αυτό μιλούσε! Τι ήταν λοιπόν, Θεέ μου, τί να ήταν άραγε;

«Ό,τιδήποτε κι' αν ήταν, έπρεπε να το μάθω, παρά να εξακολουθή να υποφέρω αυτή την απερίγραπτη αγωνία. Μαζεύοντας όλο της το θάρρος, ή Σιμόνη σύρθηκε όπως μπορούσε επάνω στο κινούμενο πάτωμα, που το αδιάκοπο λίκνισμά του την στενοχωρούσε όσο και το σκοτάδι».

Σερνόταν με τα τέσσερα προς τη μεριά απ' όπου είχε ακούσει το αινιγματικό εκείνο «τσίτ, τσίτ» μά δεν προχώρησε και πολύ. Τα χέρια της σκόναφταν επάνω σ' ένα χώρισμα από φλοιούς μπαμπού.

— Ποιος είναι; ρώτησε με τρεμάμενη φωνή.

— Εγώ, Σιμόνη!

Για μια στιγμή το κοριτσάκι πήγε να λιποθυμήσει από τη χαρά του, ύστερα όμως άμέσως αναγκάστηκε να κλείσει με τα δύο της χέρια το στόμα της για να συγκρατήσει ένα νευρικό γέλιο που πήγε να της ξεφύγει.

Τώρα ήξερε ποιος ήταν το μυστηριώδες ζώο που τόσο την είχε τρομάξει. Τη φωνή αυτή που έφθανε στ' αυτιά της από την άλλη μεριά του χωρίσματος, αδύνατη, πνιγμένη, αλλοιωμένη, ή Σιμόνη την αναγνώ-

ριζε. Της ήταν μια φωνή γνωστή, ή πιο γνωστή που μπορούσε να γίνη, ή φωνή του αδελφού της!

Ο Ντενέ, που νόμιζε πως δεν θά τον ξαναείδε, που τον φανταζόταν νεκρό, ήταν εκεί κοντά της! Κι' εκείνη τον είχε πάρει για ποντικό, για άρουραίο, για δλόκληρη στρατιά τρωκτικών!...

«Δεν με έλογαριάζουν καθόλου και συζητούν μπροστά μου τα σχέδια τους».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Στο βάθος του άμπαριού.

— Έσύ είσαι, Ντενέ; φώναξε το κοριτσάκι βάζοντας το στόμα της επάνω στο χώρισμα που ήταν εύλογιστο μά εξαιρετικά ανθεκτικό.

— Σιγώτερα, για το Θεό, σιγώτερα. Και μη χτυπάς έτσι. Δεν είναι ή κατάλληλη στιγμή για να κάνεις φασαρίες, και αν έρχόταν κανείς δεν θά μου ήταν καθόλου ευχάριστο, να το ξέρεις. Νά! Έδω είναι ένα μικρό άνοιγμα. Κάνε όπως κάνω κι' εγώ. Βάζε πότε το στόμα σου πότε τ' αυτί σου. Έτσι θά μπορούμε να κουβεντάσουμε χωρίς να χρειαστεί να φωνάζουμε. Κι' αν παρουσιαστή κανέναν, να ξαπλώσης άμέσως χάμω! και

να κάνεις την κοιμισμένη. Άκουσες; — Ναι. Πού βρισκόμαστε λοιπόν; — Δεν το ξέρεις ακόμη;

— Όχι, πώς να το ξέρω; Ήμουν λιποθυμισμένη και μόλις τώρα συνήλθα από τη λιποθυμία μου. Έσο έχεις φως εκεί που βρίσκεσαι;

— Όχι.

— Δοιπόν, που βρισκόμαστε; ξαναρώτησε ή Σιμόνη.

— Στον Κόκκινο Ποταμό.

— Πώς το είπες;

— Μες στ' άμπάρι μιας μαούνας.

— Μες στ' άμπάρι! Έκανε τρομαγμένη ή μικρούλα μη τολμώντας να πιστέψει τα αυτιά της.

— Πού κατεβαίνει το ρεύμα του ποταμού. Οι κακούργοι μας έχουν πάρει για όμηρους και μαζί με μας έχουν φέρει έδω πέρα και την Τι-Σάυ και τον Μό. Δεν σε κακομεταχειρίστηκαν, ελπίζω;

— Όχι, κακά σένα; Ός την ώρα δεν έχω να παραπονεθώ παρά μονάχα για τον τρόπο που με κουβάλησαν ως το καράβι τους. Μου είχαν βάλει ένα φίμωτρο που κόντεψα να σκάσω, και τα σχοινιά που είχανε

γύρω του ήταν τόσο σφιχτά, ώστε είχα μουδιάσει δλόκληρος. Μόλις όμως μπακαριστήκαμε στο καίκι, μ' έλυσαν και μουδγαλαν και το φίμωτρο και με κατέβασαν στο άμπάρι, με μια μικρή καμαρούλα δίπλα στη δική σου. Ήμουν τσακισμένος. Αποκοιμήθηκα μόλις έβαλα κάτω το κεφάλι μου και τώρα είμαι έντελως ξεκούραστος κι' ευδιάθετος, μ' όλο που μου έχει γυρίσει ή καρδιά με τις μυρουδιές που βιάζει ή παλιομαούνα.

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΚΑΡΑΒΑΚΙ

Με του δειλινού το θάμπος, καραβάκι, καραβάκι, μες στο έρημο άκρογιάλι, σε προσμένει ένα παιδάκι.

Με περφόφανη την πλώρη και με τ' πανιά άπλωμένα έμπα μέσα στο λιμάνι, καραβάκι από τα ξένα

Φέρε τη χαρά και πάλι στη φαμίλια τη θλιμένη, φέρε θησαυρούς και χάρες στο παιδί που σε προσμένει.

Ευλογία Θεού τ' αγέρι που φουσκώνει τα πανιά σου κι' απ' τα μακρινά τα μέρη σε γυρίζει στη φωλιά σου.

Μ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΣΑΝ αὐριο, ἐδῶ κι' ἑκατόν δώδεκα χρόνια, οἱ Ἑλληνες ραγιάδες σηκώθηκαν σάν ἕνα ἀνθρώπος κι' ὀρκίσθηκαν ἢ νὰ πεθάνουν ἢ νὰ ἐλευθερωθοῦν. Κι' ἄρχισε ὁ μεγάλος, ὁ ἀνισος ἀγώνας, πού βάσταξε ἐφτά ὀλάκερα χρόνια. Ὁ τύραννος, ὁ ἐχθρός, ἦταν ὁ Τοῦρκος. Τετρακόσια χρόνια τοὺς κρατοῦσε κάτω ἀπὸ τὸ σκληρὸ ζυγὸ τοῦ ὁ κατακτητῆς πού ἦρθε ἀπ' τὴν Ἀσία. Καὶ τώρα πολεμοῦσαν γιὰ νὰ τὸν ἀποτινάξουν. Ἀλλὰ ἦταν δυνατός, κι' ὅ,τι εἶχε, ἐννοοῦσε νὰ τὸ κρατήσει μετὰ τὸν τρόπο. Δὲν πολεμοῦσε μόνο ἐκείνους πού εἶχαν πάρει τὰ ὄπλα. Ἐξόντωνε, πολὺ πιδ εὐκολα, τοὺς ἄμαχους ἑλληνικοὺς πληθυσμούς. Ἐσφαζε, κρεμοῦσε, ἐκείγε, ἐρήμωνε. Ὅσοι ραγιάδες εἶχαν χαθεῖ στὰ τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιάς, τόσοι καὶ περισσότεροι χάθηκαν στὰ ἐφτά μόνο χρόνια τοῦ πολέμου. Ἀλλὰ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα, σὲ ξηρὰ καὶ σὲ θάλασσα, ἐκείνων πού ἀγωνιζόνταν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν, κίνησαν τὸ θαυμασμό καὶ τὴ συμπάθειαν τοῦ κόσμου. Μπήκε στὴ μέση ἡ μεγάλη Εὐρώπη. Κι' ἡ μικρὴ Ἑλλάδα ἐλευθερώθηκε.

Χωρὶς νὰ θέλῃ, ἡ Τουρκία ὑποχρεώθηκε νὰ φέρῃ ἡσυχία τὸ μικρὸ νέο βασίλειο τῶν ἐλευθερωμένων. Ἀλλὰ ἡ ἐχθρὰ τῆς ἐξακολουθοῦσε. Δὲν μποροῦσε προπάντων νὰ συχωρέσῃ τοὺς Ἑλληνες πὼς ἦταν οἱ πρῶτοι ἀπὸ τοὺς ραγιάδες πού σηκώθηκαν, δίνοντας τὸ παράδειγμα καὶ στοὺς ἄλλους. Κι' ἡ Τουρκία ἄργησε πολὺ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ μικρὸ νέο βασίλειο. Ἀρκεῖ νὰ θυμηθοῦμε αὐτό: Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνα, ἡ Ἑλλάδα ἀποφάσισε νὰ στείλῃ πρεσβευτὴ στὴν Πόλη, κι' ἐστειλε τὸν Ζωγράφο. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἀναγκάστηκε νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ, γιατί ὁ Σουλτάνος μετὰ τὸν τρόπο δὲν θέλησε νὰ τὸν δεχθῇ! Μόνο μιά φορά εὐδόκησε νὰ τὸν καλέσῃ σὲ παλάτι, στοὺς γάμους τῆς κόρης του. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν τοῦ παραχώρησε ἰδιαιτέρη ἀκρόαση. Οὔτε νὰ τὸν ἰδῇ στὰ μάτια τοῦ τὸν πρεσβευτῆ τῶν ραγιάδων πού τόλμησαν νὰ ἐλευθερωθοῦν. Κι' ἡ ἐχθρὰ ἐξακολουθοῦσε...

Ἀλλὰ πὼς ἀλλάζουν οἱ καιροί! Αὐριο, φαντασθῆτε, θὰ ἴδουμε καὶ τουρκικὰ ἀεροπλάνα, πού ἦρθαν γιὰ νὰ λάβουν μέρος στὴν ἐθνικὴ μας γιορτῇ. Ἡ Τουρκία, γιὰ πρώτη φορά, γιορτάζει μαζί μετὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν 25 Μαρτίου. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θεωρῶ τὴ φετεινὴ ἐπέτειο τὴν πιδ ἐνδοξη, τὴν πιδ θριαμβευτικὴ ἀπ' ὅσες γιορτάσαμε ὡς σήμερα. Ἡ Τουρκία, πού δὲν ἤθελε μιά φορά οὔτε πρεσβευτὴ μας νὰ δεχθῇ, ἐγίνε πιδ φίλη μας. Θέλει τὴν φιλίαν μας ὅσο τὴ θέλουμε καὶ μεῖς. Γιατ' εἶδε κι' αὐτὴ πὼς ἡ φιλία μας ἀξίζει τώρα καὶ λογαριάζεται. Μέσα στὰ ἑκατὸν δώδεκα αὐτὰ χρόνια, προδέψαμε, μεγαλώσαμε, γινώχκαμε δυνατόι. Πήραμε μετὰ τὸ σπαθὶ μας ὅσες χώρες μπορέσαμε ἀπὸ τὴν προγονικὴ μας κληρονομία, μαζέψαμε σὲ ἐλευθερὸν καὶ Κράτος ὅλους σχεδὸν τοὺς Ἑλληνες, κι' ἂν μένουν ἀκόμα καὶ μερικὲς χώρες διχῆς μας σὲ ξένα χέρια, ἀναγνωρίζουμε πὼς κι' ἐμᾶς καὶ τὸν κόσμον συμφέρει καλύτερα νὰ ζήσουμε σὲ ἐξῆς μετὰ τοὺς γείτονές μας εἰρηνικά, ἐνωμένον καὶ φιλιωμένον. Καὶ πρῶτα πρῶτα μετὰ τὴν Τουρκία. πού τόσα κοινὰ συμφέροντα ἔχουμε μαζί της. Γι' αὐτὸ κάναμε τὴν τελευταία συμφωνία, πού ὁ κόσμος τὴ θεώρησε σὰ μὴν ἐγγύηση γιὰ τὴν εἰρήνην τοῦ μέλλοντος.

Πὼς ἀλλάζουν οἱ καιροί! Ὁ Τοῦρ-

κος σήμερα δὲν εἶναι πιδ ὁ ἐχθρός, εἶναι ὁ φίλος. Ὁ πόλεμος κι' ἡ διπλωματία ἔλυσαν τίς προαιωνίες διαφορὰς πού εἶχαμε μεταξὺ μας, καὶ δώσαμε τὰ χέρια. Τουρκικὰ ἀεροπλάνα ἔρχονται νὰ τιμήσουν τὴν ἐθνικὴ μας γιορτῇ. Μαχμοῦτ ἔλεγαν τὸ Σουλτάνο ἐκεῖνο, πού δὲν θέλησε νὰ δεχθῇ τότε τὸν πρεσβευτὴ μας στὴν Πόλη. Τί θᾶλεγε ὁ κακόμοιρος ἂν σηκωνόταν ἄξαφνα ἀπὸ τὸν τάφο κι' ἔδλεπε αὐτὰ τὰ ἀεροπλάνα μετὰ τὴν τουρκικὴ σημαία στὴν Ἀθήνα; Δὲν θὰ πίστευε τὰ μάτια του. «Πετοῦν τώρα οἱ ἄνθρωποι σάν πουλιά; Κι' οἱ Τοῦρκοι μου πᾶνε πετώντας στὴν Ἑλλάδα, ὅχι γιὰ νὰ ρίξουν μπόμπες καὶ νὰ κάψουν ραγιάδες, παρὰ γιὰ νὰ γιορτάσουν μαζί τοὺς τὴν φοβερὴ ἐκείνη ἡμέρα, πού ἔνας Δεσπότης τους, στὴν Ἀγία Λαύρα, σήκωσε τὴ σημαία τῆς ἀνταρσίας; Πὼς τοὺς τὸ ἐπέτρεψε αὐτὸ ὁ Σουλτάνος ὁ σημερινός;—Μπᾶ! μὰ δὲν ὑπάρχει πιδ Σουλτάνος στὴν Πόλη! Ἐνας κοινὸς θνητός, πού τὸν λένε Κεμάλ, κυβερνᾷ τὴν Τουρκία ἀπὸ τὴν Ἀγκυρά. Κι' εἶναι, λέει, πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας! Μὰ οὔτε ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔχει βασιλιά. Ἐνας πρόεδρος τὴν κυβερνᾷ κι' αὐτὴν. Καὶ εἶναι τόσο μεγάλῃ! Ὡς τὴ Θράκη βλέπω γαλανόλευκες σημαίες!»

Ἔτσι ἀλλάζουν οἱ καιροί!..

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Παιδί τῆς Λαπωνίας

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ

ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Φύση καὶ Τέχνη φαίνονται νὰ φεύγῃ ἡ μιά τὴν ἄλλη, μὰ, πρὶν τὸ νοήσῃς, βρίσκονται μπροστά σου ταιριασμένες. Καὶ σὲ δικό μου τᾶσσαν οἱ δύο τοὺς τὸ κεφάλι. καὶ νὰ, κι' οἱ δύο τραβοῦνε μετὰ νὰν' ἀδερφομένους.

Ἀληθινὴ χρειάζεται γι' αὐτὸ μόνο φροντίδα, κι' ἂν σ' ὄρες καλοζυγιστες μετὰ σκέψη καὶ μετὰ κρίση στὴν Τέχνη σφιχτοδένεσαι, μὰ πάλιν ἡ ἀχτίδα τῆς Φύσης μέσ' στὰ στήθη σου τὴ λάμψη τῆς ἄς χύσῃ!

Κι' αὐτὸ δὲς πάντα γίνεται καὶ στὴ σπουδὴ τὴν ἄλλη: Μυαλὸ πού εἶν' ἀχαλίνωτο. τοῦ κάκου θάναξῇτε στὴν κορυφὴ τὴν καθαρὴ τοῦ Τέλους νὰ σιμώσῃ.

Μεγάλα ἂν θέμε, πρέπει μας συμμάζεψῃ μεγάλη, καὶ μόνο ἡ περιόριση τὸν δείχνει τὸν νεχνίτη. Ἐλευθερία μπορεῖ σὲ μᾶς ὁ νόμος μόν' νὰ δώσῃ.

(Γκαίτε ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΨΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΑΤΙΑ

Σβύσαν τὰ μάτια... Δυὸ γλαυκοὶ καὶ ἑστέροι οὐρανοὶ Καὶ πιδ δὲ θὰ νὰ βλέπουνε τῆς ἀνοίξης τὰ κάλλη... Ἡ θάλασσα τὴν ἀμμουδιά πὼς τὴ γλυκοφιλεῖ Τ' ἀγέρι πὼς χαϊδευτικά λικνίζει τ' ἀκρογιάλι.

Τὶς βάρκες μετ' ἀσπρότατα πανιά—Σὰν κάποιοι γλάροι Πάνω στὸ κύμα πὼς πετοῦν,—τὸν ἥλιο πού τὴν πλάση Δένει μετ' ἀχτίδες του... τὶς νύχτες τὸ φεγγάρι Πὼς λέει λόγια ἀργυρὰ πέρα στ' ἀκροθαλάσσι...

Ὅλα χαθῆκανε γι' αὐτὰ τὰ γαλανὰ τὰ μάτια Σβυσμένα, πού βυθίστηκαν στοῦ Ἀδῆ τὰ σκοτάδια. Μ' ἄραγε μέιναν στ' ἄχαρ καὶ σκεπτενὰ παλάτια... Ἡ γίναν ἄστρα φωτεινὰ καὶ φέγγουνε τὰ βράδια;

Μακεδονοπούλα

ΤΟ ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ

Καμμιά φορά, ἀνάμεσα σὲ γρασίδι πού φυτρώνει τὴν ἀνοίξη, βλέπει κανεὶς νὰ ξεπετᾷ τὸ κεφάλι τοῦ ἑνα μικροῦ λουλουδάκι.

Στὸ κάθε ἐλαφρὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου κουνάει τὸ κεφάλι τοῦ κι' ἑνα ἐλαφρὸ θρόϊσμα ἀκούγεται, λὲς καὶ κά- τι ψιθυρίζει. Ναι, ψιθυρίζει, μιλάει μετὰ τὰ γύρω τοῦ ἀγριολούλουδα, τοὺς λέει τὴ χαρὰ του.

—Ὁ! τί ὥραία πού εἶναι ἐδῶ, τί πρῶγμα εἶναι αὐτὸ πού γυαλίζει τόσο; Αὐτὸ τὸ γαλάζιο σκέπασμα πού βρίσκειται πάνω μου τί εἶναι;

Τὰ ἄλλα ἀγριολούλουδα τοῦ ἐξηγοῦν κι' ἐκεῖνο ἀκοῦει, ἀκοῦει, ἀχόρταγα, καὶ μέσα του αἰσθάνεται μιά χαρὰ νὰ τὸ πλημμυρίσῃ. Κοιτᾷ τὸν μιά ἡλιωμένη ἀνεμῶνα μὲς κρατιέται ἀπὸ τὸ τρεμουλιαστὸ κορμί της, δυὸ φύλλα της ἔχουν κίχλας πετάξει μετὰ τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, εἶναι γιὰ πιδ καὶ καίμενη.

Σ' αὐτὴν γυρίζει τὸ μικρὸ λουλουδάκι καὶ τὴ ρωτᾷ:

—Τί εἶναι αὐτὸ πού αἰσθάνομαι μέσα μου, καλὴ μου ἀνεμῶνα; Γιατὶ εἶμαι τόσο χαρούμενος; Ἐκείνη σκύβει τὸ γέρικο κεφάλι της καὶ τοῦ λέει σιγὰ-σιγὰ.

—Εἶναι ἡ γλύκα τῆς ζωῆς πού σὲ κάνει τόσο εὐτυχισμένο, μικρὸ μου καὶ ἀνεστενάξει λέγοντας: ἀλίμονο σὲ μένα τὴ γοιὰ!..

Σήμερα τὸ πρῶτ-πρῶτ, ὅταν ἐπληνῇσαν ὅλα τὰ ἀγριολούλουδα, ὅταν κύλησε τὸ πρῶτο διαμαντάκι τῆς δροσιάς ἀπὸ τὰ μουνδιασμένα ἀπὸ τὸν ὕπνο κορμάκια τους, εἶδαν ἑνα μικρὸ πλασματάκι πού μὲς ἀρχίζει ν' ἀνοίγῃ τὰ πεταλάκια του· ἑσπνικά ἀκούσαν ἑνα ἄχ! κι' ἀμέσως εἶδαν ν' ἀνοίγεται ἑνα ὥρατο μπουμπουκάκι. Τὰ πεταλάκια τοῦ ἀπλώθηκαν σάν νὰ ἦθελαν νὰ ξεμουδιάσουν.

Ἦταν μικρὸ, μικρὸ, μὲς τὸ ξεχώ-

ριζε κανεὶς. τὰ φυλλαράκια του εἶχαν τὸ χρῶμα μπλε πιδ βαθιὰ γαλάζιο, καὶ στὴ μέση κίτρινο. Ἦταν τόσο ἀρμονικὰ ζωγραφισμένα ἀπὸ τὸ θεῖο κοντὺλ τῆς φύσης.

Γύρω του δὲν σκορποῦσε οὔτε καὶ τὴν ἐλάχιστη μυρωδιά, δὲν εἶχε πλούτη σάν τὸ μεθυστικὸ τριαντάφυλλο ἀλλὰ ἦταν τόσο ὥρατο, τόσο μὴ-μου-ἄ-πτου λουλουδάκι!

Μὴ με λησμόνει, αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομα τοῦ μικροῦ αὐτοῦ λουλουδιοῦ.

Μὴ-με-λησμόνει—εἶναι σάν νὰ λέει—ἐσὺ μικρὴ κοπελίτσα, πού προδύχαρη μετὰ κόβεις καὶ μετὰ κρατᾷς σὲ μικρὰ σου χερῶνα.

Μὴ-με-λησμόνει—εἶναι σάν νὰ μᾶς λέγῃ μιά φίλη ἀγαπημένη, φεύγοντας γιὰ μακρινὸ ταξίδι δίνοντάς μας ἑνα μπλε μπουκετάκι, Στὸ νοῦ μου ἔρχεται ζωντανὸ καὶ πού μοῦπε μιά φορά ἡ μαμὰ γι' αὐτὸ τὸ λουλουδάκι.

Πηγαίνοντας μιά μέρα ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπουσίας τῆς σὲ ἐξωτερικὸ, νὰ γονατίσῃ σὲ τὸν τάφο ἀγαπημένης τῆς ἀδελφῆς, εἶδε νὰ ξεπροβά-λουν πάνω σὲ τὸ χῶμα δειλὰ-δειλὰ, δυὸ μικρὰ «μὴ-με-λησμόνει»!

Ποιά καλύτερη παράκληση μποροῦσε νὰ γίνῃ στὴν ψυχὴ της σὲ μιά τέτοια ὥρα, ἀπ' τὴν βουβὴ αὐτὴν παράκληση τοῦ μικροῦ λουλουδιοῦ...

Ἄ! ὅχι δὲν εἶναι γλυκύτερο λουλουδάκι καὶ πιδ ὁμορφὸ ἀπὸ τὸ «μὴ-με-λησμόνει»!

Διχουδίτσα

ZINETA

Ὁ ἥλιος ἦταν ἑτοιμος νὰ γέρῃ σὲ παλάτια τοῦ καὶ γὰρ καθισμένη μέσα σὲ κήπο, κοίταζα ἀφηρημένη τὰ γύρω.

Ἐάφνον μιά γλυκεῖα μελωδία μ' ἔκανε νὰ γυρῶ τὸ κεφάλι.

Ἦταν ἑνα παλὸν ρωσικὸ τραγοῦδι. Σηκώθηκα ἀπ' τὴ θέση μου καὶ προχώρησα πρὸς τὸ μέρος πού ἔρχόταν ἡ μελωδία.

Ἐκεῖ στὴν ἀκρὴ τοῦ δρόμου καθόταν μιά μικρὴ ὡς δέκα χρόνων.

Τὰ ἀδύνατα χερῶνα της κρατοῦσαν τὸ μαγεμένο ἐκεῖνο δοξάρι, πού σκορποῦσε γύρω τὶς γλυκεῖες νότες.

Τὴν πλησίασα καὶ τὴ ρώτησα πὼς τὴ λένε.

—Ζινέτα, μοῦ ἀπάντησε μετὰ λεπτὴ φωνούλα.

—Καὶ γιατί παίζεις βιολί σὲ δρόμο; Τότε ἄρχισε νὰ μοῦ λέγῃ μιά ἱστοριούλα, μικρὴ, μὰ ἀληθινὴ.

—Δὲν ξέρετε τί εἶναι αὐτὸ πού με κάνει νὰ παίζω στὴ μέση τοῦ δρόμου βιολί. Εἶναι ἡ δυστυχία πού δένει ἀλύπητα τὸ σπῆτι μας. Ὁ πατέρας πέθανε ἀπὸ φθίση καὶ τώρα εἶναι ἄρρωστη βαριά καὶ ἡ μητέρα μου. Καὶ γὰρ γυρνῶ ὁλημέρις γιὰ νὰ βρῶ λίγες δεκάρες νὰ πάρω ἑνα κομμάτι ψωμί γιὰ τὴ μαρινούλα μου...

Σὰν τέλειωσε, δυὸ δάκρυα φάνηκαν σὲ κατάμυρα τὰ μάτια της, σάν μαργαριτάρια.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἱστορία τῆς μικρῆς Ζινέτας, πού παίζοντας τὸ βιολί της, μοῦ θυμισε τὴν πατρίδα...

Κοζάνος τοῦ Ντόν

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κοίτα! ὁ ἥλιος σκόρπισε ροδόχρωμα [στὴ δύση,
Καὶ τ' ἄστρα τῶρ' ἀρχίζουν νὰ φέγ- [γουν μακρινά,
Ἦ, σῶπα, σῶπα, μὴν ξυπνᾷς τὴν κοι- [μισμένη φύση!
Δές, πὼς κοιμᾷτ' ἀμέριμνη μέσ' στὴν [ἀστεροφεγγιά!

Τ' εἶπες; τ' ἀηδόνι τὴν ξυπνᾷ μετὰ τὴ [γλυκεῖα λαλιά του,
Τί λές, ἀγόρι μου! Μ' αὐτὴ γλυκὰ τὴν [κοιμᾷ
Μὰ μὴν τ' ἀκούς! Θὰ πάῃ κι' αὐτὸ [σὲ λίγο στὴ φωλιά του,
Εἰς τὰ δικά του τὰ μικρὰ νὰ κοιμη- [θῇ σιμά.

Κοιμήσου! Σῶπα, μὴ μιλᾷς! Τὰ δένδρα [θὰ ξυπνήσῃ,
Ἡ ἀγγελικὴ σου ἡ φωνή, τὴν κοιμι- [σμένη φτέρη,
Δὲν ἔχουνε μανούλ' αὐτὰ γιὰ νὰ τὰ [νανουρίσῃ,
Τὰ νανουρίζει μοναχὰ τὸ μυρωμένο ἄ- [γέρι

Κοιμήσου! Μὴ με τυραννᾷς! Ἰδὲς σὲ [περιμένει,
Ὁ ὕπνος, λατρεμένο μου, πῆγαινε νὰ [σὲ φέρῃ
Σὲ περιβόλια ὀλάνθιστα, οὐράνια ἐκεῖ [πού μένει,
Κάθε ψυχὴ ἀγγελουδιοῦ καὶ λάμπει [κάθ' ἄστέρι.

Κοιμήσου! Ὡ κοιμήθηκε! Κι' ἡ μάννα [σηκώθηκε,
Στ' ἀγγελουδιοῦ τὸ μέτωπο ἀφήνει [ἑνα φίλι,
Καὶ τὸ κοιτάζει ὥρα πολλή. Ὡ μάννα [εὐτυχισμένη!
Εἶναι τὸ πρῶτο σπλάγγνο της, τὸ πρῶ- [το τῆς παιδί.
Χλωμὴ Σελήνη

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΣΑΝ ΤΟΤΕ

—Θάρρω, γιὰγιά μου, ἀπόψε σὲ τὸν τάφο σου, νὰ γὰρ μετὰ λουλούδα τὸ μάρμαρο, πού σκεπάζει τὸ δολιὸ κορμί σου, νὰ σκύψω ἀπὸ πάνω καὶ νὰ σοῦ ψιθυρίσω τὶς θλίψεις, πού γεμίζουν τὴ ψυχὴ μου. Ὅπως τότε, γιὰγιά μου, θυμάσαι; Ὅταν παιδοῦλα ἄδολη καθόμουναι σιμά σου σὲ σαματάκι μου καὶ μετὰ βουρκαωμένα μάτια σούλεγα παραπονετικά ὅλες μου τὶς μικρολύπες. Γιαγιάκα μου, πόσο σ' ἀγαποῦσα, πόσο! Ἰσως γιὰτὶ πάνω στὴ γέρινη ὑπαρξή σου ἡ μικρὴ δική μου ἐβρίσκε αὐτὸ πού ζητοῦσα. Ὅταν κάποτε θυμάμαι, ἦσθα τρέχοντας καὶ σούπα μετὰ παρόνο βαθὺ πὼς μ' ἔδειρε ἡ μαμὰ, εἶδα τὰ μάτια σου—ὦ, τὰ γλυκὰ γεροντικά σου μάτια—νὰ πλημμυρίζουν ἀπὸ μιά λάμψη συμπονετικῆς ἀγάπης καὶ παίρνοντάς με σὲ γόνата μετὰ παρηγόρησες.

Τὰ χέρια σου βαθιὰ χαραγμένα ἀπ' τοῦ χρόνου τὴ σμίλη, κοκκαλιάρικα, ἐσφιγγαν τὰ μικρὰ δικά μου. Τὸ γεροντικὸ σου πρόσωπο καὶ τὸ παιδικὸ τὸ δικό μου ἦταν πάντα ἐνωμένα, λὲς καὶ ἡ κοινὴ, μὰ τόσο διάφορη ἀδυναμία τὰ ἔβωνε ἀδιάσπαστα. Μὰ ὅπως ὅλα σὲ τέλος χάνονται, ἀκολουθώντας τὸ κοινὸ γιὰ ὅλους φυσικὸ νόμο φθορᾶς, ἦρθε μιά νύχτα κι' ἀρπάζοντας σὲ μαῦρα πέπλα τῆς τὴν ἀγαπημένη μου ψυ-

χή σου την πήγε στα ψηλά τα ουράνια.

Δέν έκλαψα για τὸ χαμό σου, γιατί δέν ἤξερα ἀκόμη τὴ σημασία τῆς λέξης «πέθανε». Συνήθισα νὰ σὲ νοιώθω μακριὰ καὶ μόνο σὰν ὥρες-ὥρες ἡ ψυχὴ μου σ' ἀναζητοῦσε ἐπιμονα, ἔτρεχα στὴ σάλα καὶ καθόμουν ἀποσταλὴ στὴν κορνιζωμένη σου φωτογραφία. Σ' ἔβλεπα στὸ χαρτὶ ἄψυχη, μὰ ζωντανεμένη ἀπ' τὴν παιδικτικὴ φαντασία μου...

Ἦρθε ὁμως μιά μέρα, πού ὅταν ρωτῶντας γιὰ σένα, ἀκουσα γιὰ χιλιοστὴ φορὰ «πέθανε», νόμισα πὼς ἦταν κάτι καινούργιο, πὼς κάτι ἔλαμψε μέσα μου καὶ φώτισε μὲ τὴ λάμψη του τὸ νοῦ μου. Ἐκλαψα, ἔκλαψα καλώντας σε, γιὰγιά μου καλή.

Μετ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ζήτησα νὰ μὲ φέρονται στὸν τάφο σου. Κι' ἀπὸ τότε ἔρχομαι στὸ γαλήνιο κοιμητήρι καὶ προσεύχομαι γιὰ σένα.

Θάρρω, γιὰγιά μου, ἀπόψε στὸν τάφο σου νὰ τὸν ράνω μὲ λουλούδια...

Μίνυ Μάους

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Γιάννης γράφει στὴ σύνθεσή του: «Ὁ Λεωνίδας ἔπρεπε ἡρωϊκῶς μαχόμενος εἰς Θερμοπύλας, βληθεὶς ὑπὸ σφαίρας περσικῆς...»

Ραββύρος ὁ Κατακτητὴς

Ὁ δάσκαλος: — «Ακουσε, Γιωργο, ὁ συμμαθητὴς σου ὁ Νίκος ἔχει πέντε μῆλα. Ἄν σου δώσω τὰ δύο, πόσα θὰ τοῦ μείνουν;

Γιωργος: — Καλὲ αὐτὸς νὰ μοῦ δώσῃ; Ἄμ' δέν τὸν ξέρετε τί φαγάς πού εἶναι!

Ὁ Κουφιόκεφαλῆς ἔκοψε τὰ μαλλιά του σύρριζα καὶ λέει σ' ἓνα φίλο του:

— Πὼς σοῦ φαίνεται τώρα τὸ κεφάλι μου; Δέν μοιάζει σὲν αὐτό;

— Ναί... βέβαια... Σὰν αὐτό... κλόβιο!

Ἄγγελος Εἰρήνης

=====

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποσταλλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 — 1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐν σελίδων 416) ἀρραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933 τιμῶνται ἕκαστος (ἐν σελίδων 624) ἀρραφὸς δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκαστοῦ τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δρχ. 35 εἴτε ἀρραφὸς εἴτε ραμμένος.

269ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑΣ

1.—Ὁ Διαγωνισμὸς Ἀσκήσεων.— Προκηρύσσεται σήμερα γιὰ τὶς Ἀσκήσεις τοῦ 1934-35. Ὁ ἀρχισμὸς δηλαδὴ νὰ δημοσιεῖται Ἀσκήσεις ἀμέσως ἀπὸ τὶς πρώτες Συλλογὰς πού θὰ λάβω γι' αὐτόν, καὶ θὰ ἐξακολουθῶ τὴ δημοσίευση τῶν ὠραιότερων ὡς τὰ πρῶτα φυλλάδια τοῦ 1935, ὅταν θὰ προκηρυχθῇ πάλι νέος Διαγωνισμός.

Ἀπὸ τὸν προηγούμενον ἔμεινα, καθὼς σὰς εἶπα, ἰκανοποιημένη. Ἐλπίζω νὰ μὲ ἰκανοποιήσῃ περισσότερο ὁ σημερινός. Παλαιὰ καὶ νέοι φίλοι μου θὰ φιλοτιμηθοῦν βέβαια νὰ μοῦ κάμουν ὅσο τὸ δυνατόν πληρέστερες καὶ ὠραιότερες Συλλογὰς, καὶ ξέρω μάλιστα πὼς πολλοὶ τὶς ἔχουν ἑτοιμες καὶ δέν περιμέναν παρὰ τὴν προκήρυξιν γιὰ νὰ τὶς ἀντιγράψουν στὸ καθαρό καὶ νὰ μοῦ τὶς στείλουν. Οἱ ἄλλοι, οἱ νέοι, ἔχουν καὶ αὐτοὶ ἀρκετὴ προθυμία γιὰ νὰ ἐργασθῶν. Γιατὶ δέν θέλω Ἀσκήσεις κοινὰς, εὐκόλως—γιὰ τὸ συνθετὴν, ἐννοῶ, — ἢ ἀντιγραφόμενες. Θέλω ἐργασία πρωτότυπον, προσεκτικὴ, εὐσυνείδητη. Ἀκόμα καὶ... καλλιγραφία.

Νὰ λαβαῖν μὴ Συλλογὴ πού νὰ τὴ βλέπω μόνο καὶ νὰ χαίρουμαι, τόσο ταχτικὴ, παστιχικὰ καὶ καλογραμμένη. Σὰς συσταίω προπάντων νὰ ἐπιμεληθῇτε πολὺ τὶς ἔμμετρος Ἀσκήσεις σας ὥστε νὰ εἶναι στιχυορραγικές μὲ ἀκρίβεια, μὲ χάρη, μ' ἐξυπνάδα. Κι' ἀκόμα νὰ κάμετε... Φωνηεντόλιπα καὶ Ἑλληποσύμφωνα, πού πολλοὶ τὰ παραλείπουν γιὰτὶ...; δέν τὰ καταδέχονται!

(Κι' ὁμως τὸ περιφρονούμενον αὐτὸ εἶδος εἶν' ἐν' ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα.) Ὁσο γιὰ Γρίφους, πού ἄλλη φορὰ ἦταν σπάνιοι, στίς Συλλογὰς τοῦ περασμένου Διαγωνισμοῦ βοήθη ἀρκετούς. Ἐλπίζω νὰ βρῶ καὶ στίς Συλλογὰς πού θὰ λάβω τώρα.

Ἐννοεῖται, ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νὰ σὰς μιλῶ εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν Ἀσκήσεων, πού καθένας ἔχει τοὺς κανόνες του, τὶς δυσκολίες του, τὰ μυστικά του. Αὐτὰ μπορεῖτε νὰ τὰ μάθετε, μελετώντας προσεκτικὰ τὶς ἐκλεκτὲς Ἀσκήσεις πού δημοσιεύω πάντα. Ἡ πεῖρα εἶναι ὁ καλύτερος δάσκαλος. Κι' ἔρχομαι στὰ τυπικά, δηλαδὴ στοὺς ὁρους τοῦ Διαγωνισμοῦ.

Δωρεάν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅλοι ὅσοι ἔχουν ἔγκειντο ψευδώνυμο ἢ θὰ ἔχουν ὡς τὴν ἡμέρα πού θὰ στείλουν τὴ συλλογὴ τῶν. Οἱ χωρὶς ψευδώνυμον συνδρομηταὶ ἢ ἀδελφοὶ συνδρομητῶν πρέπει νὰ στείλουν μαζί καὶ 5 δραχμὰς, οἱ δὲ ἄπλοι ἀγορασταὶ δρχ. 7 ὡς δικαίωμα συμμετοχῆς.

Καθένας θὰ στείλῃ μὴ Συλλογὴ ἀπὸ 20 Ἀσκήσεις—ὄχι περισσύτερες, λιγώτερες ναί—διαφορῶν εἰδῶν, μὲ τὴ σειρά πού δημοσιεύονται στὸ φυλλάδιο—δηλαδὴ πρῶτα οἱ ἔμμετρος (Λεξιγρίφοι, Συλλαβόγριφοι κτλ.) ἔπειτα τὰ Σχήματα, (Πυραμίδες, Τρίγωνα κτλ.) ἔπειτα τὰ ἄλλα εἶδη (Κορυφαφικὰ, Μαγικὰ Γρίμματα κτλ.) καὶ τέλος Ἀκροστιχίδες, Φωνηεντόλιπα, Ἑλληποσύμφωνα καὶ Γρίφοι. Μία συλλογὴ μπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ δύο καὶ τρεῖς Ἀσκήσεις τοῦ ἴδιου εἶδους (δύο Λεξιγρίφους, τρεῖς Ἀκροστιχίδες κτλ.) Ἀλλὰ μόνο ἑλληνικὰς. Οἱ γαλλικὰς καταργήθηκαν, γιὰτὶ οἱ λύτες πού δέν ξέρουν γαλλικὰ, μειονεκτοῦν μὴροστὰ σ' ἐκείνους πού ξέρουν καὶ παραπονοῦνται.

Ἡ Συλλογὴ πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ μεγάλο τετράδιον. (κόλλες διαγωνισμῶν τοῦ σχολείου) μ' ἐξώφυλλο. Ἡ σελίδα νὰ εἶναι χωρισμένη σὲ δύο: ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ Ἀσκήσις, ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀντίκρου, ἡ λύσις τῆς. Οἱ Ἀσκήσεις νὰ εἶναι ἀριθμημένες. (Μαγικὰ Γρίμματα καὶ ἄλλες Ἀσκήσεις πού δημοσιεύονται συνήθως μὲ πολλοὺς ἀριθμούς, γιὰ τὴ Συλλογὴ θεωροῦνται ὡς μία καὶ παίρνουν ἓνα μόνο ἀριθμό)

Στὸ ἐξώφυλλο τῆς Συλλογῆς μπαίνει ἡ ἐπιγραφή: «Συλλογὴ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων γιὰ τὸν 269ο Διαγωνισμό». Ἀπὸ κάτω ὄνομα, ψευδώνυμο, ἡλικία, διαμονὴ κτλ. Ἐπίσης στὴν τελευταία σελίδα, πρέπει νὰ ξαναγράψαται τ' ὄνομα καὶ τὸ ψευδώνυμο, καὶ ἡ ἐπομένη ἐνυπόγραφη Δήλωση: «Δίδω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου ὅτι ὅλες οἱ Ἀσκήσεις αὐτῆς τῆς Συλλογῆς εἶναι ἐργασία πρωτότυπα δικὰ μου, καὶ ὄχι ἀντιγραφόμενα ἀπ' ἄλλου, ἐκτός ἀπὸ τὰ Δημιουργήματα». Ἀπαράιτητὴ ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ δήλωσις ἂν ὁ διαγωνισμὸς στέλνῃ γιὰ πρώτην φορὰ, ἢ ἂν ἔλαβε μέρος καὶ σὲ προηγούμενους Διαγωνισμούς πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων, καὶ τί βραβεῖο ἢ ἔπαινον πήρε στὸν τελευταῖο.

Οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ διαιεθεοῦν σὲ τρεῖς Τάξεις ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν. Ὅσοι δέν σημειώνουν ἡλικία στὴ Συλλογὴ τῶν, θὰ καταταχθοῦν στὴ Μεγάλῃ Τάξει, ὅποια ἡλικία καὶ ἂν ἔχουν. Καὶ σὲ καθὲ Τάξει θ' ἀπονεμηθοῦν χωριστὰ Βραβεῖα, σύμφωνα μὲ τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ζ'.

Συλλογὰς εἶναι δεκταὶ ἀπὸ τώρα ὡς τὶς 20 Μαΐου 1934.

2.—Ὁ Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας: Θὰ βραβευθοῦν χωριστὰ, μὲ βραβεῖα Μικροῦ Διαγωνισμοῦ (ἴδε Ὁδηγόν, Κεφ. Ζ') οἱ πὺ καλογραμμένες, κομψές, εὐανάγνωστες Συλλογὰς. Δέν θὰ κοιτάξω τυπικὴ καλλιγραφία, ἀλλὰ καθαρὸ καὶ ὠραῖο γράψιμο. Κι' ἐννοεῖται ὅτι καθαρὸ γράψιμο δέν μπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ μόνον μὲ ζωηρὰ, σκορὸν μελάνι.

Καὶ σ' αὐτὸν τὸν Διαγωνισμὸ ἐπίσης, οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ διαιεθεοῦν σὲ τρεῖς Τάξεις ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν.

Ἡ συμμετοχὴ στὸ Διαγωνισμὸ Καλλιγραφίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ ὁσους θὰ λάβουν μέρος στὸν Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων.

Ὅσοι ὁμως δέν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτόν, ἀλλὰ θέλουν νὰ λάβουν μέρος μόνο στὸν Διαγωνισμὸ Καλλιγραφίας, ἄς ἀντιγράψουν καὶ ἄς μοῦ στείλουν τὶς Πνευματικὰς Ἀσκήσεις ἐνὸς οἰουδήποτε φυλλαδίου μου, μὲ τὶς λύσεις τῶν ἀντίκρου. Μὲ τὴ διαφορά ὅτι αὐτοὶ δέν θὰ ἐπιγράψουν «Πνευματικὰ Ἀσκήσεις διὰ τὸν 269ο Διαγωνισμόν», ἀλλὰ «Ἀπάντησις εἰς τὸν Μικρὸν Διαγωνισμὸν Καλλιγραφίας». Οἱ ἄλλοι ὅροι—προθεσμία, δικαίωμα συμμετοχῆς κτλ.—εἶναι οἱ ἴδιοι.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποσταλλόντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταχυδ. Ἀλλὰς δὲν εὐθυνοῦμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 22 Μαρτίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκῆς γραμματοδότηση: ζυγίζετε τα! —Δὲν ἀπαντῶ σὲ ἀπορίες πού τις λύνει ὁ Ὁδηγὸς τῶν Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

ὍΣΟΙ καθυστεροῦν ἀκόμη τὴ συνδρομὴν τους, εἶναι καὶρός, νομίζω, νὰ μοῦ τὴ στείλουν. Ὅπως εἶπα τόσες φορές, ἐκτός ἀπὸ τὶς συνδρομὰς τῶν παιδιῶν μου, καὶ ἀπ' ὅσα πληρώνουν μερικὰ γιὰ ψευδώνυμα, Μ. Ἀγγελίους κτλ., ἄλλους πόρους δέν ἔχω γιὰ νὰ συντηρῶ τὸ περιοδικό μου. Καὶ φυσικὰ, ὅταν καθυστεροῦν πολλοὶ, τὸ ἔργο μου δυσχεραίνεται σημαντικὰ. Τὸ ποσὸν πού μοῦ χρωστᾷ καθένας, εἶναι βέβαια μικρὸ — 100 δρ., 55 δρ., 30 δρ. — ἀλλὰ πολλὰ μικρὰ ποσὰ κάνουν τὸ μεγάλο πού μοῦ χρειάζεται. Λοιπὸν, παρακαλῶ ὅσους δέν πληρώσαν ἀκόμα τὴ συνδρομὴν τους, νὰ μὴν ἀναβάλουν περισσότερο.

Σήμερα, καθὼς βλέπετε, δημοσιεύεται ἡ προκήρυξις τοῦ νέου Διαγωνισμοῦ Ἀσκήσεων. Προσέτι τὴν ἔπιστὴν ἐπιστῶ τὴν προσοχὴν σας στὸ σημεῖον πού βάζω ἐπάνω ἀπὸ τὶς σημερινὰς Ἀπορρίψεις. Ἐχεῖ τοὺς ὁρους τῆς συμμετοχῆς στὴ Σελίδα Συντακτικῆς Συνδρομητῶν, πού οἱ νέοι δέν τοὺς ἔβλεπον καὶ πολλοὶ ἀπ' τοὺς παλιούς τοὺς λησμονοῦν.

Κι' ἐγὼ, Μανεδονικὸν Ἐντελβαίς, μὲ τὴν ἰδίαν χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ, καὶ ἐγὼ ἐπίσης δέν σὲ εἶχα ξεχάσει... Εἶσαι ὁμως πολὺ δικαιολογημένη ἀπὸ σοῦ συνέβησαν τόσα δυσάρεστα. Εὐτυχῶς πού πέρασαν ἔλα, ὅπως θὰ πέρασῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἀδυναμία ἀπὸ τὴν τελευταία σου ἀρρώστεια. Γιὰ τὸ κομμάτι πού λές, δέν θυμώμαι τώρα. Θὰ ἐξετάσω.

Οἱ τρελλοὶ αὐτοὶ, Νυφούλα τ' Οὐρανίου, δέν θυμώνουν μόνο ὅταν δέν τοὺς θαυμάζουν τὰ ἔργα τους, ἀλλὰ καὶ γι' ἄλλους λόγους, ἀκόμα πὺ παραξένους. Τὸ γράμμα σου, πού τὸ ἔδωκα σὲν κ. Φαίωνα, τὸν ἔκαμα νὰ θυμηθῇ τὸ ἔξῃς: Πρὸ ἐτῶν, σὲ κάποιο του μυθιστορήμα, εἶχε ὀνομάσει Θάλασσα μὴ κυρία πού νοίκιαζε ζωμῆματα σὲ φοιτητὰς. Καὶ μὴ τρελλή, πού εὐτυχὲς νὰ τὴ λένε καὶ αὐτὴ Θάλασσα, ἔγινε ἔξω-φρενὼν καὶ τοῦ ἔστειλε ὑβριστικὰ καὶ ἀπειλητικὰ γράμματα, ἐπειδὴ ἐτόλμησε νὰ... μεταχειρισθῇ τὸν ὀνόματά της! «Δὲν βρήκατε ἄλλο, τοῦ ἔγραψε, γι' αὐτὴ τὴν κυρία; παρὰ τὴ βαφτίσαστε Θάλασσα; τί σὰς ἐπείσθη γι' αὐτὴν;» Φαντάσου λοιπὸν πόσον λογιζομὴν τρέλλες ὑπάρχουν τὸν κόσμον.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ μεγάλο σου γράμμα, Κοκκινισκοφίτα. Προπάντων γιὰτὶ εἶδα σ' αὐτὸ τὶς προσβολὰς σου καὶ στὰ μαθήματα τοῦ σχολείου καὶ στὰ διατάγματα. Γι' αὐτὲς σὲ συγχαίρω. Εἶδα ὁμως καὶ τὴ μεγάλην ἀγάπην σου σὲ μένα. Ὡ,

βέβαια πού θὰ πετύχῃς κάποια καὶ ἐσπάρω, ἀπὸ μὴλ' ὅσον γιὰ μένα σ' ὅλους. Ἀλλ' ἀκόμα πὺ βέβαιον εἶναι πὼς θὰ... μεγαλώσῃ, καὶ γρήγορα θὰ ῥθαι καίρὸς πού δέν θὰ σοῦ λένε πῶς «εἶσαι μικρὴ καὶ δέν ξέρεις τίποτα». Ἐφτάσας ἡ 15 Μαΐου πού θὰ κλείσῃς καὶ σὺ τὰ 14 σὰν τὸ Ἀγκάθι. Ἐπειτα ἄλλη μιά, καὶ νὰ το! Γιατὶ κορίτσι 15 χρονῶν, καὶ μάλιστα μὲ τὴ δικὴ σου πνευματικὴ ἀνάπτυξη, δέν μπορεῖ πῶς νὰ λέγεται μικρὴ.

Μαίρη Παπαοικονόμου, χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία καὶ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Θὰ χαίρομαι ἀκόμα πὺ πολὺ ἂν μοῦλεγες πὼς θὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο γιὰ νὰ μοῦ γράφῃς τακτικὰ. Γιατὶ γράφεις πολὺ ὁμορφα! Δέν θὰ πίστευα ποτὲ πὼς γεννηθήσῃς καὶ μεσολοίσεις στὴν Ἀμερικὴ καὶ μόλις ἓνα χρόνον ἔχεις στὴν Ἑλλάδα. Ἐκεῖ-πέρα, νομίζω, δέν μαθαίνετε τὴν καθαρεύουσα, τὴ σχολαστικὴν; Ἐσὺ ὁμως ἔχεις ὠραιότατα τὴν κοινὴν, τὴν ὁμιλουμένην, καὶ τὴ γράφεις φιλολογικὰ, χωρὶς κανένα λάθος. Πὼς τὸ κατόρθωσες αὐτό, πού εἶναι σπάνιον καὶ σὲ παιδιὰ πού μεγάλωσαν ἐδῶ; Σοῦ ξαναῖται τὸ 12ο, πού χωρὶς ἄλλο θὰ χάθηκε στὸ ταχυδρομεῖο.

Κι' ἐγὼ, Μυρτούλα, λυπήθηκα πολὺ γιὰ τὸν ξαφνικὸ καὶ πρόωρον θάνατον τῆς διευθυντρίας τοῦ Ἀρακαίου κυρίας Βαρουξάκη. Ἦταν ὅπως τὴ λές: ἓνας χαρῆς διαμαντένιος, μὴ χρυσὴ καρδιά, αὐστηρὴ μὲ λεπτότητα καὶ γεμάτη στοργὴ πρὸς τὶς μαθήτριάς της. Γι' αὐτὸ τὴν ἔκλαψαν ὅλες σὰν ἀληθινὴ μητέρα, ἀκόμα καὶ σὺ, πού μόνο ἓνα χρόνον τὴν εἶχες κάποτε διευθύντρια.

Καὶ μένα, Σιμόνη, θὰ μοῦ ἀρέσῃ πολὺ νὰχομαι τακτικὴ ἀλληλογραφία. Γράφεις ὁμορφα καὶ καλλιγραφικὰ. Ἔτσι τὸ γράμμα σου θάναί ἀκόμα καὶ ἓνα ἐξοκράσμα τῶν ματιῶν μου, γιὰτὶ τὰ περισσότερα πού λαβαίνω εἶναι μᾶλλον δυσανάγνωστα. Περιμένω λοιπὸν νὰ μοῦ ξαναγράψῃς, ὅπως μοῦ ὑπόσχεσαι.

Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, θερμότατα συγχάρηται γιὰ τοὺς ἀρραβόνες σου. Εἶσαι ἀληθινὰ εὐτυχισμένη, ἀπὸ παίρνεις ἓναν ἀδελφικὸν σου φίλον πού τὸν γνωρίζεις τόσο καλὰ καὶ συμφωνεῖς μαζί του σὲ τίς ἰδέες καὶ σὲ ὅλα. Ἡ ἀγάπη πού βασίζεται στὴν ἐκτίμησιν εἶναι ἡ βαθύτερη, καὶ αὐτὴ ἐξαφάλλῃς τὴν εὐτυχία στὴ ζωὴ.

Χάρηκα πολὺ, Χλωμὴ Σελήνη, γιὰ τὸ ἀθωωτικὸ βούλευμα, πού ἄλλωστε τὸ περίμενα. Ἐκαμν πολὺ καλὰ πού δέν ἐπρόβλεπαν στὴ Ζάκυνθο τὴν ἐλπεινὴ αὐτὴ ταῖνία τοῦ «Κακοῦ Δρόμου». Ἀλλοῖται τόσο πολὺ τὸ διήγημα τοῦ κ. Εὐνοπούλου μὲ προσθήκας σκηναῶν πού δέν ὑπάρχουν σ' αὐτό, ὥστε καταντᾷ ἀγνώριστο. Ἡ ταῖνία ἔγινε στὴν Πόλιν, χωρὶς νὰ εἶναι παρὼν ὁ συγγραφεύς, καὶ ἄλλοι ἐγράψαν τοὺς διαλόγους, καὶ τὰ τραγούδια, καὶ τὸ σενάριο δέν τηρήθηκε πιστὰ, καὶ ἐνῷ παρελείφθησαν τόσα οὐσιώδη, τοποθετήσαν λεπτομέρειες ἀσημαντάς. Μὴ θὰν δυνατό, ἓνας Ζακυνθινός, πού ἀγαπᾷ τόσο τὴ Ζάκυνθο, νὰ τὴν παρουσιάσῃ ἔτσι; Πῆραν τὸ διήγημά του καὶ τὸ ἔκαμαν ὅπως ἤθελαν.

Διχονδίτσα, Κοζάκη τοῦ Ντόν, Ἀσποινὴς Πεισματάρα, Λεβάντα, Βέδα, Φανταράνι, Ρέλια, Ἐπεσμένα Δόρδε (τὸ γράμμα μὲ τὰ παρὰπνοια), Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων (εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ ἐσοπλάσμα), Δανάη, Χρυσάλλης, Γαλιάντρα, Τρελλὸ Ναυτάκι καὶ Σπρίγξ τῶν Πάγων—καλὰ μου παιδιὰ, καὶ τὰ

δικὰ σας ὠρατὰ γράμματα διάβασα μὲ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστηση. Ἀλλὰ μὲ τόσα πού ἔπρεπε νὰ πῶ σήμερα, δέν μὴ μείνι τόπος νὰ σὰς ἀπαντήσω καὶ χωριστὰ. Περιμένω λοιπὸν νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς καινούργιους συνδρομητὰς στέλνουν κομμάτια γιὰ τὴν Σ. Σ. Σ. μὲ τοὺς ὁρους πού ἀναφέρει ὁ Ὁδηγὸς καὶ πού ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἔχουν πάψει νὰ ἰσχύουν, ἀπαράιτητον εἶναι νὰ ἐπαναλάβω ἐδῶ τοὺς παρῶνους ὁρους τῆς Σελίδος:

Κάθε συνδρομητὴς ἢ ἀδελφὴ του μὲ ψευδώνυμον μπορεῖ νὰ στείλῃ ὅποτε θέλει ἓνα—μόνο ἓνα—κομμάτι γιὰ τὴν Σ. Σ. Σ. Δεύτερον δέν μπορεῖ νὰ στείλῃ ἂν δέν ἰδῇ τὸ κομμάτι του νὰ δημοσιεύεται στὴ Σελίδα ἢ νὰ ἀναφέρεται στίς ἀπορρίψεις. Τότε θὰ στείλῃ ἄλλο, στὴν ἐπισκεφαλίδα ὁμοῦ θ' ἀναφέρῃ: «Δεύτερον κομμάτι τοῦ Ταῦδε, ἀντὶ γιὰ τὸ πρῶτον μὲ τὸν τίτλον (τάδε), πού δημοσιεύθηκε (ἢ ἀπορρίφθηκε) στὸ (θεῖνα) φύλλον». Καὶ εἶται γιὰ τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον καὶ καθ' ἑξῆς.

Ἐπειδὴ ὁμως καμμιά φορὰ συμβαίνει νὰ μαζεύονται πολλὰ κομμάτια γι' ἀπορρίψη καὶ νὰ περάσῃ καιρὸς χωρὶς νὰ μᾶθῃ ἓνας συνδρομητὴς τὴν τύχην τοῦ κομματιοῦ του, γι' αὐτό, ὅποιος ἰδῇ καὶ περᾶσουν τέσσαρα φυλλάδια χωρὶς νὰ ἔχει δημοσιευθῇ αὐτὸ πού μοῦ ἔστειλε, ἢ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀναφερθῇ στίς ἀπορρίψεις, πρέπει νὰ συμπεράνῃ πὼς τὸ κομμάτι του ἀπορρίφθηκε καὶ τότε μπορεῖ νὰ στείλῃ νέο, χωρὶς ὁμως νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ξαναστείλῃ καὶ ἄλλο, ὅταν θὰ ἰδῇ δημοσιευμένη τὴν ἀπορρίψη τοῦ παλίου.

Ἄν κανεὶς δέν θέλῃ ν' ἀναφερθῇ μὲ τὸ ψευδώνυμό του στίς ἀπορρίψεις, μπορεῖ νὰ σημειώσῃ στὸ κομμάτι πού στέλνει: «Ἡ ἀπορρίψη μὲ τὰ ἀρχικὰ (τάδε)». Αὐτὸ ὁμως πρέπει νὰ τὸ κἀνῃ σὲ κάθε κομμάτι του, γιὰτὶ πού νὰ θυμῇται τὰ συνθηματικὰ ἀρχικὰ του τοῦ καθενός!

Ἀπορρίπτονται: Ἐπειδὴ πάλι ἔχουν μαζευθῇ ὑπερβολικὰ πολλὰ κομμάτια θ' ἀναφέρω τὰ παλαιότερα ὀνομαστικῶς μόνον, χωρὶς κρίσεις, γιὰ νὰ μπορέσουν ὅσοι τὰ εἶχαν γράψει νὰ στείλουν νέα.

«Χριστουγεννιάτικες γιορτὲς» τῆς Ἡρώς Χατζηκυριάκου (μόνο ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμον μποροῦν νὰ λάβουν μέρος στὴν Σ. Σ. Σ.) —Μὴ τυχαῖα γνωριμία τῆς Μ. Α. —Ὁ φίλος μου ὁ Φώτης τοῦ Πανουαῖ Ἀνδριαννίτη. —Ἡ πυρκαϊὰ τῆς Κορήθου τοῦ Ἀλλαν Πίρκερτον. —Μία νύχτα μὲ τὸ χιόνι τῆς Τοαχπινούλας. —Αἰσίοδοξία... κ.τ.λ. τῆς Α. Ο. —Ὁ θάνατος τῆς Ἀνεμόνης τῆς Χρυσῆς Ἀντίδου. —Ἐνα οἰκογενειακὸ δράμα τοῦ Ἀσκηπτιοῦ. —Θάλασσα τοῦ Πληγόμενου Κορφατιοπούλου. —Νύχτα τῆς Καρδιοκ

Φ. Ε. — «Ἡ Μονή τοῦ Ἀρκαδίου» τοῦ Χανιωτόπουλου. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγνωρίζεται, ἀν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνωσόμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἁγῶρια καὶ δαὰ ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μαγαμένο Τριαντάφυλλο, κ. (ΜΖ). Μαγεμένη Ψαροπούλα, κ. (ΜΓ). Κόρη τοῦ Βόλγα, κ. (! !). Ἀσπρο Ἀραπάκι, ἄ. (ΕΛ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἐρεϊκη, κ. Ναῖς, κ. Ἀζαῖς, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Δάμωνα** (τί παράξενη ἰδέα σοῦ ἦλθε! ὅχι, εὐτυχῶς, ὁ «τρελλός» ποὺ ἀναστᾶτωσε τὸ γραφεῖο μου, δὲν πείραξε τίς ἀπαντήσεις τῆς «Κυριακῆς»· ὥστε δὲν θὰ εἶναι αὐτὸ τὸ «ἐπιστόδιο»...) **Τέλλον Ἀλκην** (χάρηκα ποὺ πέτυχες στοὺς διαγωνισμοὺς σὰν καλὸ διαπλάσσις ποὺ εἶσαι· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἔλαβα!) **Δευκάτην** (ὠραϊότατο τὸ γράμμα σου! δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ μεγάλα αὐτὰ ἔργα καταστρέφονται ὅταν διασκευάζονται ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ θέατρο· πολὺ περισσότερο γιὰ τὸν κινηματογράφο) **Βαλεντίνο** (ναί, σ' αὐτὲς τίς Ἀσκήσεις καθεὶ λέξη καὶ μιά λύση· π. χ. στὰ Μαγικά Γράμματα, πάντε λέξεις, πάντε λύσεις· σὰ νᾶταν δηλαδή πάντε Ἀσκήσεις χωριστές· σ' αὐτὲς τίς λέξεις μπορεῖ νὰ λᾷξῃ κι' ὁ τόνος· π. χ. τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμματος δι' ὁ, ὁ **χῶρος** μπορεῖ νὰ γίνῃ **χορός**.) **Ἀτρόμητον** (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκριναν· ὁ Ὁδηγὸς ποὺ σοῦ ἔστειλα, σὲ πληροφορεῖ γιὰ δία.) **Τάσον Δούζην** (ἔστειλα· σὴν πόλιν σου ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα διαπλάσσις· μὲ μιά Μ. Ἀγγελία θὰ μποροῦσες νὰ γνωρίσῃς ἀρκετά, καὶ νὰ γίνῃ ἐκεῖ ἕνας Σύλλογος ποὺ πραγματικῶς θὰ εἶχε μεγάλη δράση.) **Νινούλαν** (ἄχ, τί ἔξωπο τὸ μελάνι σου! ἔστειλα 10 τετράδια.) **Ἀργεμμένην Θάλασσαν** (καὶ τὸ δικό σου μελάνι ἔξωπο· γράφετε μου μὲ πῶ οὐδὲν ἐνέκριναν τὸ ψευδώνυμο· τὸ διήγημα θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του.) **Ὑπερασπιστὴν τῆς Πατρίδος** (ὠραία ἡ ἰδέα τῆς Μ. Εἰκόνας σου, ἀλλ' ἄτεχνη ἡ ἐκτέλεση· χαρτί λύσεων καὶ 6 φυλλάδια ἔστειλα μὲ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ λ/μεῦ σου.) **Σεπεσμένον Δόρδον** (ἀπαντῶ ἐδῶ σὲ δεύτερο γράμμα σου· συμφωνῶ, γιατί, καθὼς εἶπα, ὁ σκοπὸς τῶν Ἑλληνικῶν εἶναι κι' ἡ ἐκμάθησις τῆς ἀρχαίας γλώσσας ὥστε σὲ καλὲς μεταφράσεις, ἀπὸ καλῶς ποιητῆς, οἱ φράσεις αὐτὲς ἀποδίδονται θαυμάσια· ἔστειλα 2 δεσμίδες λυσάχαρτο κι' ἔχω στὴ διάθεσίν σου ὑπόλοιπον δρ. 7,30.) **Βύρωνα Θρ. Αὐτόνομον** (σοῦ ἔναστέλα ἀπὸ τὸ 11 ὥς τὸ 14· χαίρετισμοὺς σὲ μπαμπά, τὸν παλιό μου φίλο, ποὺ πολὺ καλὰ τὸν θυμοῦμαι.) **Ἰωάννην Τρύφωνα** (οἱ λύσεις γράφονται σὲ χαρτί ἰδιαίτερο· ἰδὲς τὴν προκήρυξιν τοῦ 14ου φύλλου.) **Τορεαντόρε** (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκριναν· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἔσπαθωμά.) **Δουλούδι τῆς Χαράς** (χάρηκα πολὺ ἀπὸ τὴν λίαν Τουρκίαν· ἐμεῖνε στὴ διάθεσίν σου ὑπόλοιπον δρ. 20.) **Ἐλένην Καταξόγλου** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἔσπαθωμά.) **Ἰωαννίτσαν** (χαίρω πολὺ δὲν πειράζει, ὅταν εὐκαιρῆς νὰ μοῦ γράφῃς.) **Σίλλερ** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· τί κρῖμα νὰ μὴν ἔχω σήμερα τόπο νᾶναφέρω μερικὰ ἀπὸ τὸ τόσο ἔξυπνο γράμμα σου!) **Διμαδόραν** (χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου· σύντομο τὸ γράμμα σου, διαψεύδει τὸ ψευδώνυμό σου· ὠραῖο ἔμω, γιατί οὐκ

ἐν τῇ πολλῇ τὸ εὔ...) **Φιφίκαν** (ἐλεύθερο, τὸ ἐνέκριναν· νὰ ἰδῶ τώρα πότε θὰ μοῦ ἔναναγράψῃς· ἔστειλα 9 τετράδια.) **Ἀσπρον Δύκον** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἔσπαθωμά.) **Νικήτριαν Ἑλλάδα** (μόνο μὲ Μ. Ἀγγελία μπορεῖς νὰ τὰ πῇς αὐτά.) **Τραγοῦδι τῆς Φλογέρας** (ἔγινε.) **Φίγκαρο** (ὠραῖο τὸ γραμματάκι σου· τὰ παιδιὰ μου θέλω νὰ μοῦ γράφουν στὸν ἐνικό.) **Ξανθὸ Ποντικάνι** κτλ. κτλ.

Εἰς δσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 Μαρτίου θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 268ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 24 Μαΐου.

185. Συλλαβόγριφος

Γράμμα πρῶτα-πρῶτα,
Ἐπειτα μιά νότα
Κι' ὁ, τι μᾶς φωτᾷει·
Κι' ἕνα ζῶο τώρα
Ἀπ' τὰ κερασφόρα,
Τρέχει καὶ πηδάει.

Λαχτάρα τῆς Λευτεριάς

186. Στοιχειοτονογρίφος

Προφῆτη τὸ ἀρχικόν
Τοῦ ἀλλάζω καὶ τὸν τόνο,
Καὶ ποίημα ἐπικόν
Τὸν κάνω μ' αὐτὰ μόνο.

Ταρζάν

187. Μεταγραμματισμός

Χρονικὸ ὄθμαι κι' ἂν μείνω
Με τὸ ξί.
Χρονικὸ πάλι θὰ γίνω
Με τὸ νί.

Ταρζάν

188. Δημῶδες Αἶνιγμα

Νερό καὶ χῶμα καὶ φωτιά
Εἶναι τὰ φτιαστικά μου,
Κι' ὁ κόσμος ὅλος ὅσο ζῶ
Χαίρεται στὴ δροσίᾳ μου·
Μὰ ὅταν πεθάνω, ὅλοι τους
Σκορποῦν τὰ κόκκαλά μου.

Αἴγλη

189. Ἀστὴρ ἐν Τετραγώνῳ

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Εἰς τὸν ἀστέρα· ὁριζοντίως βασιλίσσα τῶν Θηβῶν, καθέτως βασιλίσσα τῆς Σεργίας, διαγωνίως ἀργοναύτης καὶ βασιλεὺς τῆς Περγάμου.

Εἰς τὸ τετράγωνον· ἄνω βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς, κάτω θαλασσινὸν, δεξιῶ μυθολογικόν δν, ἀριστερῶ βασιλίσσα βαρβάρων.

Νέα Ἑλλάς

190. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Νεοῦ Ἑλλήν ποιητῆς
2 5 2 1 6 2 = Χώρα τῆς Ἀσίας
3 2 5 6 9 9 2 = Πόλις
4 5 2 = Χρονικόν
5 4 9 9 6 2 = Κράτος
6 9 6 9 = Θεά
7 2 5 2 9 = Πόλις
8 4 9 = Θεά
9 4 7 8 5 = Κυρίως ὁ Χριστὸς

Γιούλης Ἀνθῆς

191-195. Μαγικὴ Διφθογγος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς διφθογγῶν, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

πῶλος, ἴλη, θέμα, πόσις, ἔτος.
Αἴγλη

196. Φωνηεντόλιπα ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος.

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου

* * * * *

τὰ δὲ τρίτα γράμματα ἐπίσης φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου

* * * * *

τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Μικρὸν κράτος τῆς Εὐρώπης· 2, Σιδηρουργικὸν ἐργαλεῖον· 3, Κράτος τῆς μαύρης Ἀφρικῆς· 4, Μέρος τοῦ ἀρχαίου ναοῦ ὅπου ἐγίνετο ἡ θυσία· 5, Ἱερὸν ὄρος τῆς Γραφῆς· 6, Μέγας νεώτερος ἀστρονόμος.

Ταρζάν

197. Μικτὸν

ν-ου-ππ-ου-ν-ει-ο-ρδς.
Λαχτάρα τῆς Λευτεριάς

198. Γεῖφος

πρὸς πρὸς ε ε ι λ
Ὅπῃ :: πρὸς πρὸς θ' ε ε ε λ
πρὸς πρὸς ε ε ι λ
ε ε ι λ
Γιούλης Ἀνθῆς

[Ἀπὸ βραβευθείσας Συλλογὰς τοῦ 263ου Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 2

11. Ρωμύλος (ρῶ, μύλος). — 12. Πελαργός-Πελαγός — 13. Ἑλάσσων-Ἑλασσών. — 14. Τὰ παπούτσια.

15. ΚΑΙ 16. ΕΛΑΦΗ-ΒΟΛΙΩΝ (Ἄ-
ΑΘΛΟΣ βαν, ἀφῆλιον,
ΚΙΜΩΛΟΣ φάβα, Ἡβη,
ΠΑΡΑΣΣΙΟΣ βαφῆ, Ὁφη-
λία, Ἰωνία, ὠλένη, Νῶε). — 17. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Μ: Μένιππος, Ἀ-
Μαλία, ΣάΜος, βρώΜη, πυραΜίς. — 18. ΚΑΛΙΟ ΑΡΓΑ ΠΑΡΑ ΠΟΤΕ (ΚΑΛ-
λος, Λίμα, Ὄταν, ἈΡτα, ΓΑμος, ΠΑρος, ΡΑκος, ΠΟθος, ΤΕρας). — 19. Μὴ ψεύδου ἀλλ' ἀλήθευε. — 20. Ὁ Δη-
μοσθένης ἦτο ρήτωρ (ὁδοί, μοσθ ἐν-
εἰς, ἦτορ ἦτορ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τμήμα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις μὲ παγὰ δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ'—229]

Οριέττα, θυμάσαι τὴ γαῖδουροκαθαλαρία Καλάμου; Ξανθὸ Ἀγγελουδὶ, Ε. Μαζαράκη, Ναυτάκι, Ζιζάνιο, τί καλὰ ἀδελφάκια! Τ. Κ.

[ΔΔ'—230]

Προσοχή. Ἡρθα στὸ σαλονάκι τῆς κινήσεως καὶ σὰς χαίρετῶ πληροφορῶντάς σας πῶς περάζω καὶ ἀποκαλύπτω πολλὰ ψευδώνυμα. Φιφίκα

[ΔΔ'—231]

Νίνα, Ήπειρωτάκι, γιατί δὲν ἀπαντᾷς; Νέγγλη, περμένω ἀνταπόδοσι Μ. Μυστικῶν. Δευκὴ Καμέλια

ΜΗ ΔΗΜΟΝΕΙΤΕ πὸς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μίαν τυπωμένη ταβάνια, ἀπ' αὐτὲς πὸς ὅποιες σὰς στέλνεται καθεὶ ἐβδομάδα τὸ φύλλο.